

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ATKŪRIMO DVIDEŠIMTMEČIO PROGA AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖ SĄJUNGA IR „DIRVA“ SVEIKINA LIETUVIŲ TAUTĄ TĖVYNĖJE IR IŠEIVIJOS LIETUVIUS

Čikagos ir kitų miestų lietuviai išpūdingai šventė šias sukaktis, surengtas Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos, 2010 m. kovo mėn. 21 dieną, Jaunimo centro salėje.

LIETUVOS RESPUBLIKOS GENERALINĖS KONSULĖS SKAISTĖS ANIULIENĖS KALBA NEPRIKLAUSOMYBĖS ATKŪRIMO ŠVENTĖJE

Gerbiami Amerikos lietuvių tautinės sąjungos nariai, tautiečiai, garbūs svečiai,

Švenčiame Lietuvos Respublikos Nepriklausomybės atkūrimo 20-mečio jubiliejų. Tikriausiai daugelis pamena, koki jaudulį patyrė lietuvių tauta prieš du dešimtmečius, kai dažno akyse sužibo džiaugsmo ašaros. Leiskite trumpai priminti lemtingus ano meto įvykius.

1990 m. kovo 11 d. į antrąjį posėdį susirinkusi naujai išrinkta Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba priima įstatymą, kuriuo nutariama valstybę vadinti “Lietuvos Respublika”, o Vytis paskelbiamas jos oficialiu herbu. Posėdžių salėje uždengiamas ten kabojęs LTSR herbas ir jo vietoje nuleidžiama Lietuvos tautinė trispalvė. Tuo metu lauke LTSR herbas nuplėšiamas nuo Aukščiausiosios Tarybos fasado. Vėlyvą tos pačios dienos vakarą Taryba priima aktą “Dėl Lietuvos nepriklausomos valstybės atstatymo”, taip išreikšdama ją išrinkusios tautos valią. Sprendimas nebuvo paprastas, jam

ruošiasi ilgai ir atsakingai, vyko daug karštų diskusijų, konsultuotasi ir su Lietuvos ambasadoriumi JAV Stasiu Lozoraičiu. Po akto priėmimo sustoję deputatai ir svečiai gieda Valstybės himną. Salėje kyla ovacijos, sveikinimai. “Gerbiameji deputatai, Lietuva jau laisva. Dvasioje, teisėje laisva”, - pareiškia Aukščiausiosios Tarybos Pirmininkas Vytautas Landsbergis.

Prie Aukščiausiosios Tarybos rūmų nepaisydama pavasarinio lietaus ir vėjo stoviniavo minia. Žmonės su džiaugsmo ašaromis akyse sveikino išeinančius iš rūmų signatarus skanduodami “ačiū!, ačiū!”, nors tai buvo ne tiek signatarų, kiek jų – gyvųjų, iškentėjusių 50 nelaisvės metų, - valios ir pastangų išraiška.

Tuomet prasidėjo nelengvas Nepriklausomybės akte išreikšto valstybingumo įtvirtinimo metas. Sovietų Sąjunga priešinosi Lietuvos nepriklausomybei: reikalavo nedelsiant atšaukti nepriklausomybės deklaraciją, demonstravo brutalią jėgą. Desantininkai užgrobė Lietuvos komunistų

partijos pastatus, prasidėjo ekonominė blokada, o 1991 m. sausio įvykių dienomis buvo pamėginta ir jėga nuversti šalies žmonių išrinktą valdžią. Tuomet tūkstančiai lietuvių nepabūgo Tarybinės armijos agresijos ir tiesiog rankomis stabdė sovietų tankus. Tų pačių metų vasarą Medininkų pasienio poste žiauriai nužudyti Lietuvos Respublikos pareigūnai. Vis dėlto 1991 m. rugpjūtį Lietuvos nepriklausomybė buvo pripažinta visame pasaulyje.

Taip iš naujo pradėtas mūsų valstybės kūrimo kelias. Jame pasitaiko ir suklupimai, tačiau kylame, mokomės iš klaidų ir toliau išdidžiai žengiame pirmyn. **Mus palaiko žinojimas, kad mūsų šalies likimas – mūsų pačių rankose.** Galbūt kartais pasitaiko nesutarimų, nepasitenkinimo, rietenų. Užklupo ir visą pasaulį apėmęs ekonominis nuosmukis... Reikia pripažinti, kad tikrai nėra lengva, tačiau pasiekėme ir laimėjimų: Lietuva yra ženkliai pažengusi informacinių technologijų srityje, jos gyventojų su aukštuoju išsilavinimu procentas net dvigubai didesnis už ES

vidurkį, pagrindiniai šalies infrastruktūros tinklai pripažįstami vienais geriausių regione. Lietuva žinoma pasaulyje savo pasiekimais lazerių technologijų srityje, veikia dvi Laisvosios ekonominės zonos, šeši pramoniniai parkai. Lietuvos dirvožemis yra vienas švariausių visoje Europoje, nuosekliai vystome ekologiškų produktų gamybą, plečiame kaimo

turizmo infrastruktūrą... Iš tiesų turime kuo didžiuotis, matydami tokius Lietuvos privalumus, galime turėti vilčių, kad greitai šalyje vėl ims gerėti gyvenimo sąlygos.

Tad švęskime didžios mūsų tautos pergalės prieš priespaudą jubiliejų, džiaukimės sukaupta patirtimi ir pasiekimais. Sveikinu jus ir linkiu gražios šventės bei malonaus bendravimo.

PRADEDAMA VYKDYTI SVEIKATOS APSAUGOS SISTEMOS REFORMA

JAV prez. Barack Obama su 20 plunksnakočių pasirašo naują demokratų priimtą sveikatos draudimo įstatymą. NY

JAV prezidentas Barack Obama kovo 23 d. iškovojo galbūt svarbiausią per savo kadenciją pergalę, pasirašęs įstatymą dėl beveik trilijoną dolerių kainuosiančios sveikatos apsaugos sistemos reformos, kuri, kaip tikimasi, pirmą kartą užtikrins sveikatos draudimą kiekvienam Jungtinių Valstijų piliečiui.

„Šiandien - po beveik šimtmetį trukusių mėginimų, šiandien - po beveik metus trukusių debatų, šiandien - su skaičiavus visus balsus, sveikatos draudimo reforma tapo Jungtinių Amerikos Valstijų įstatymu”, - B.Obama sakė džiūgaujantiems žiūrovams per Baltuosiuose rūmuose vykusią iškilmingą reformos įstatymo pasirašymo ceremoniją.

Istorinis pasirašymas įvyko praėjus šimtmečiui po prezidento Theodore Roosevelt pirmojo raginimo sukurti nacionalinį požiūrį į JAV sveikatos apsaugos sistemą. Daugeliui vėlesnių vadovų, tokių kaip Bill Clinton, mėginimai pertvarkyti šią stringančią ir brangią sistemą baigėsi nesėkme.

Pirmą kartą beveik visi JAV piliečiai bus įpareigoti įsigyti sveikatos draudimą arba turės mokėti baudas. Dar vienas svarbus pokytis - jog draudimo

kompanijos nebegalės atsikvėpti mokėti išmokų asmenims, kurie sutartis pasirašė jau sirgdami tam tikromis ligomis, atsiriboti nuo susirgusių klientų, taip pat nustatyti maksimalios bendros išmokų sumos.

Naujasis įstatymas buvo pasirašytas po beveik metus virusių įnirtingų politinių kovų ir žymėjo pergalę, kurios jau beveik pusę šimtmečio niekaip nepavykdavo iškovoti anksčiau JAV prezidentams. Viena iš svarbiausių šio didelės apimties ir painaus teisės akto pozicijų - jos sveikatos draudimas bus užtikrintas 32 mln. amerikiečių, kurie iki šiol jo neturėjo.

Baltieji rūmai tikisi, kad ši pergalė suteiks veržlumo B.Obamai, kuris didžiąją pirmųjų kadencijos metų dalį labiausiai rūpinosi sveikatos apsaugos sistemos reforma.

Per Baltuosiuose rūmuose vykusią pasirašymo ceremoniją B.Obama paskelbė „naują sezoną Amerikoje”, o demokratams įstatymų leidėjai sveikino prezidentą, šaukdami ir fotografuodami fotoaparatais bei mobiliaisiais telefonais.

Opozicijos respublikonai, kurie vieningai balsavo prieš šį įstatymą, antradienį pareiškė, kad demokratams skaudžiai

sumokės už tą teisės aktą per lapkritį vyksiančius kadencijos vidurio rinkimus, kurių kampanijoje sveikatos apsauga tikriausiai tapo viena iš pagrindinių temų.

Apklausa rodo, jog didelė Amerikos visuomenės dalis šią reformą vertina skeptiškai. Vis dėlto dienraščio *USA Today* ir viešosios nuomonės tyrimų kompanijos „Gallup” iškart po šio įstatymo pasirašymo atlikta apklausa rodo, kad istorinei reformai pritaria beveik pusė amerikiečių: 49 proc. asmenų nurodė, kad naujasis teisės aktas yra „geras dalykas”, ir tik 40 proc. jį laikė „blogu”.

B.Obama ketina dalyvauti keliuose susitikimuose, propaguodamas savo planą. Šie renginiai prasidės ketvirtadienį nuo kelionės į politiškai svarbią Vidurio Vakarų valstiją Iowa.

Sveikatos apsaugos sektoriaus, kuris sudaro šeštadalį JAV ekonomikos, pertvarkymas truks kelerius metus ir yra viena ir didžiausių Vašingtono kada nors suplanuotų reformų. Šis faktas buvo viena iš pagrindinių respublikonų nusiskundimų prieš šią, kurie tokią programą laiko brangiu ir netinkamu vyriausybės mėginimu įtvirtinti savo įtaką liberalioje JAV sveikatos apsaugos rinkoje.

Tuo tarpu B.Obama ir demokratams šią reformą vadina gelbėjimosi ratu nesuskaitomai daugybei amerikiečių, kurie kenčia dėl sparčiai augančių medicinos kaštų ir draudimo kompanijų gebėjimo išsisukti nuo išmokų.

Panašu, kad respublikonai ketina panaudoti dar vieną argumentą: senatoriai Judd Gregg ir John Kyl užsiminė, kad naujasis įstatymas Jungtines Valstijas pastūmės prie „europietiško stiliaus” vyriausybės.

B.Obama JAV sveikatos pasaugos sistemos reformą laikė pagrindiniu savo principu nuo kadencijos pradžios 2009 metų sausį. Nesugebėjimas priimti šio įstatymo būtų smarkiai susilpninęs prezidento prestižą ir sukėlęs pavojų kitiems B.Obamos ambicingiems vidaus politikos uždaviniams, tokiems kaip imigracijos reforma ir kovos su klimato pokyčiais įstatymai.

Dabar prezidentui teks pasistengti įtikinti visuomenę pritarti įstatymui, kuris turi nemažai priešininkų abiejose politinio spektro pusėse.

Liberalai skundžiasi, kad vyriausybės vadovaujamas sveikatos draudimo planas, kuris varžytųsi su privačiu sektoriumi, buvo pašalintas iš naujojo įstatymo per įtemptas derybas.

Konservatoriai būgštuoja, kad vyriausybės įtakos didėjimo ir reformos kaštų, kurie, pasak jų, šalį atves į bankrotą, nors Kongreso biudžeto biuro atliktas nepriklausomas tyrimas rodo, jog naujasis įstatymas per ateinančią dešimtmetį sumažins federalinį biudžeto deficitą apie 143 mlrd. dolerių.

Apie 400 mlrd. dolerių šios reformos išlaidų tikimasi padengti dešimtmečiui padidinus mokesčius, **o apie pusę reikalingos sumos turėtų sudaryti naujasis „Medicare” programos mokestis**, taikomas didesnes pajamas gaunantiems amerikiečiams.

B.Obamai nebus lengva išaiškinti visuomenei naujojo įstatymo vingrybes ir sudėtingus įgyvendinimo tvarkaraščius. Tačiau jis privalo mėginti apsaugoti demokratams, ypač atstovaujančius konservatoriams prijauniančioms apygardoms, kurie gali smarkiai nukentėti per lapkritį vyksiančius rinkimus.

Respublikonų taip pat laukia didelis iššūkis. Naudodamiesi tradiciniu amerikiečių įtarumu dėl bet kokio vyriausybės kišimosi, jie per debatus dėl sveikatos apsaugos reformos tvirtino esantys nusistatę prieš didelio masto permainas. Dabar respublikonams teks aiškinti ryžtingų Vašingtono veiksmų laukiantiems rinkėjams, kodėl joks pasiūlymas jiems neįtikėjo.

B.Obamos vadovaujami demokratams džiūgavo dėl „naujo palankaus vėjo”, kurį nulėmė pergalė, iškovota po ilgiau metus tvyrojusios didelės įtampos ir susipriešinimo.

Prezidentas naująjį įstatymą pasirašė nepaėjęs nė dviem dienoms po galutinio vėlių sekmadienio vakarą vykusio balsavimo Atstovų Rūmuose, kuriuose reformos

šalininkų ir priešininkų balsai pasiskirstė beveik po lygiai.

„Mūsų buvimas čia šiandien yra nepaprastas ir neįtikėtinas, - Baltuosiuose rūmuose sakė plačiai besišypsantis B.Obama. - Po visų pamokslavimų, lobizmo ir žaidimų, kurie Vašingtone laikomi (dramu) valdymu, kai kada būdavo nesunku suabejoti mūsų galimybe atlikti tokį didelį dalyką, tokį sudėtingą dalyką”.

Daugiau nei 12 respublikonų senatorių pateikė svarstyti įstatymo projektą, turintį padėti atšaukti sveikatos apsaugos reformos įstatymą, kuris, pasak senatoriaus Jim DeMinto „privers mokesčių mokėtojus finansuoti abortus, padidins sveikatos apsaugos kaštus, sukels mokesčius, apkarpys „Medicare”, nusiaubus Socialinio saugumo programą ir įves biurokratus tarp pacientų ir gydytojų”.

„Panaikinti ir pakeisti”, - Senato mažumos vadovas Mitch McConnell sakė žurnalistams.

B.Obama planuoja pasirašyti prezidento įsaką, patvirtinantį galiojantį įstatymą, kad abortai negali būti finansuojami iš federalinių lėšų, išskyrus išžaginimo ir kraujomaišos atvejus, taip pat kai nėštumas kelia pavojų motinos gyvybei. Prieš abortus nusistačiusių demokratų blokas žadėjo balsuoti už sveikatos apsaugos reformą tik tuo atveju, jeigu bus suteiktos tvirtesnės garantijos, kad nebus keičiamas dabartinis abortų finansavimo įstatymas.

Prieš pat balsavimą B.Obama sutiko suteikti tokias garantijas, kad užsitikrintų abejojančiųjų balsus.

Teoriškai neįmanoma, kad respublikonai atšauktų šią reformą per dabartinį rinkimų ciklą, nes jie negali surinkti dviejų trečdalių daugumos Atstovų Rūmuose ir Senate, kuri suteiktų galimybę apeiti prezidento veto.

Tačiau 13 valstijų generaliniai prokurorai, iš jų 12 respublikonų, nedelsiant išreiškė savo nusistatymą prieš naująjį įstatymą, tuojau po jo pasirašymo apskundę sveikatos apsaugos reformą teisme.

Floridos generalinis prokuroras Bill McCollum vadovavo pastangoms pateikti ieškinį, kuriame tvirtinama, jog Kongresas pagal konstituciją neturi teisės versti žmonių įsigyti sveikatos draudimą. Ten pat sakoma, kad federalinė vyriausybė pažeidžia JAV konstituciją, versdama valstijas vykdyti šią reformą, tačiau neužtikrindama pakankamų lėšų.

(Nukelta į 5 psl.)

Vokietijos kanclerė Angela Merkel, Graikijos ministras pirmininkas George Papandreou ir Prancūzijos prezidentas Nicolas Sarkozy tariasi Briuselyje kaip išgelbėti Graikiją nuo finansinio bankto.

Reuters

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150
FAX (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010

19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija „Viltis“, Inc.

Algirdas V. Matulionis, Pirmininkas / President

Vytautas Radžius, Redaktorius / Editor
2713 West 71st St, Chicago, IL 60629-2005

Gediminas Markevičius, maketavimas

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices.
Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn.
VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$1.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78.
Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiro numerio kaina - \$1.00.
Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

„DIRVOS” – 95

**Nepavargstantieji,
Tautos gyvasties saugotojai,
brangūs dirviečiai,**

Jūs jau kvietėte Laisvėn ir Nepriklausomybėn, kuomet Lietuva ir beveik visa Europa skendėjo Pirmojo pasaulinio karo liepsnose, kuomet tūkstančiai lietuvių buvo priversti kovoti ir žūti dėl svetimųjų interesų ar pasitraukę į Rusiją mėgino atkurti ar naujai sukurti savo tautines organizacijas, kad tęstų Tėvynėje pradėtą darbą. Tiek jiems, tiek likusiems po naujojo okupanto padu, žinia apie tai, kad jų broliai ir sesės už Atlanto, rūpinasi jais ir visos Tautos ateitimi, kad jie purena naujus dirvonus Tautiškumo ir Nepriklausomybės sėjai, teikė jėgų ir vilčių, kad Tauta praėjus karo audroms pakils, atsikratys lenkų ir kitų svetimųjų bei savųjų pasipūtėlių įdiegto menkavertiškumo kompleksų ir sukurs savo valstybę, kaip ir vėlesniais dešimtmečiais, kai Nepriklausoma Lietuva vos po poros dešimtmečių buvo vėl okupuota raudonųjų, po to rudųjų ir vėl raudonųjų ordų, kurios vėl ypač stengėsi sunaikinti tautinę savimonę, tautinę atmintį. Ir nors beveik per tuos penketą dešimtmečių okupacijų metų JŪSŲ balsas sunkiai pasiekdavo mus, bet ir ką išgirdavome, džiaugdavomės, kaip džiaugiasi belangėje kalinys pamatęs saulės spindulėlį.

Tačiau kai pasiekta brangiausia – Laisvė, Nepriklausomybė, pasigirsta balsų, kad „ne dėl tokios Lietuvos kovojome“, „per daug sunkus gyvenimas toje Lietuvoje“ ar pan. Ir, žiūrėk, neretai tokie ir išvyksta ieškoti kur geriau, užmiršdami, kad Laisvę išsaugoti ir sukurti tikrai Nepriklausomą ir visuotinos gerovės valstybę yra nemažiau sunku, kaip ir buvo Ją iškovoti, užmiršdami, kad Laisvė ir Nepriklausomybė – tai tik atvertos naujos galimybės dirbti ir kurti, padaryti savo Tėvynę klestinčią, užtikrinti Tautai ir Nepriklausomybei ilgaamžiškumą. Per praėjusius amžius daugelis mūsų Tautos geriausių, gabiausių vaikų jau per daug yra atidavę savo talento ir jėgų, stiprindami Lenkiją, Rusiją, JAV ir kitas valstybes, vietoje Tėvynę Lietuvą, tą vienintelį žemės lopinėlį Aukščiausiojo mums paskirtojo prie Baltijos. Dėl to, dėl vis labiau plintančio globalistinio – internacionalistinio mąstymo viruso valdančiųjų ir inteligentų viršūnių smegenyse, mūsų Tautos, mūsų Nepriklausomybės daigai vis dar tokie gležni.

Tad ir atrodo, kad JŪSŲ misija ir šiais laikais lieka tokia pat svarbi, kaip ir Lietuvos okupacijų metais: purenti lietuviškumo dirvą ne tik tiems, kurie gimė ir užaugo jau svetimoje šalyje, bet ir tiems, kurie tegu ir vadovaudamiesi geresnio gyvenimo siekiais, atvykę mėgina įleisti šaknis jiems svetimoje žemėje.

Tik JŪSŲ rankų ir širdžių dėka ir tie naujieji daigai suvešės, nepraras suvokimo, jog Lietuviais yra, jog vienintelė jiems išlikimo dirva – Lietuvoje.

JŪSŲ pavyzdys kaip buvo taip ir lieka ir mums, likusiems savoje Tėvynėje.

Tvirtybės JUMS, ištvermingieji Lietuvybės Artojai, „Dirvos“ kūrėjai ir leidėjai, -

Doc. Algimantas Liekis

Mokslotyros instituto ir

VGТУ Mokslotyros centro direktorius

Vilnius, 2002 m. kovo 19 d.

MARCELIJUS MARTINAITIS:

MES ESAME

Artėjant Kovo 11- tosios dvidešimtmečiui ne vienas klausdavo, kaip tą dieną su-tiksime. Vis dėlto jau prabėgo dvidešimt metų, beveik tiek pat, kiek buvo pragyventa laisvoje Lietuvoje, apie kurią sovietų okupuoti pasakojo-me vaikams, dainavome to meto dainas, slapstėme jos nepriklausomybės ženklus, uniformotų senelių ir tėvų nuotraukas, žuvusiųjų parti-zanų kapus.

Tiesą sakant, paklaustas apie artėjantį dvidešimtmetį neturėdavau ką atsakyti. Ir ne tik aš, bet ir tie, kurie privalėjo pasiūsti kokius nors ženklus, kad artėja ne šiaip sau kokia „nedarbo“ diena, kokių jau tu-rime daugiau negu reikia. Kai kurioms vadinamoms nedarbo dienoms jau ir scenarijai vos ne sovietmečiu parašyti, belieka juos tik išsitraukti iš stalčių.

Tikriausiai bus, kaip visa-da būna, t.y. prie TV ekranų galėsime stebėti iškilmingą Seimo posėdį, šv.Mišias Arkikatedroje, bus iškeltos vėliavos, iššaus patrankėlė, įprastas koncertas aikštėje, gal ir dar ką nors įvyks. Vakare suvyniosime vėliavas ir dar kartą TV ekranuose išvysime, ką tą dieną girdėjome ir matėme. Ir ramiai nueisime miegoti, manydami, kad vals-tybės istorija tęsiasi savaime be mūsų pastangų ir norų, be mūsų dalyvavimo, kad viskas joje tvarkingai kartojasi kaip kareivių rikiuotės ir politikų veidai bei jų žodžiai.

Vis dėlto galvoje krebžda mintis, kad ši kovo diena prieš dvidešimt metų buvo kur kas arčiau kiekvieno mūsų, kaip ir mes – vienas prie kito. Kodėl dabar ji taip nutolsta, kad jau nebežinome, kas ji ir kieno yra? Gera! net nežinome, kaip tą dieną vadinti? Nepriklausomos valstybės atkūrimas? Kovo 11-sios Akto paminėjimo diena? Kas tą dieną minima – data ar svarbiausias įvykis mūsų valstybės gyvenime, tolygus Vasario 16-tajai?

Dabar toks išpūdis, lyg ši šventė būtų kažkieno nusavin-ta. Valdžios, valdančiųjų, apsi-tvėrusių visokiais draudimais, įstatymais, privilegijomis, kai dagumai žmonių paliekami tik šaligatviai visa tai stebėti? Ar mūsų visų?

Būna istoriniai laikotar-piai, kai tūkstančiai žmonių tampa matomi. O tai buvo Baltijos kely, Sąjūdžio mitin-guose, Kovo 11- tąją, Sausio 13-tąją. Ką turime veikti šian-dien prisimindami, kad kažka-da vienas kitą matėme?

Suprantu, kad žymių vals-tybės švenčių metu būtini tam tikri ritualai, iškilmingi

minėjimai, ta proga sakomos kalbos, pagerbiami nusipelnę asmenys. Visa tai lyg ir yra. O juk ši Kovo 11-toji nėra paprasta atminų diena, vie-nadienis oficialus iškilmingas renginys.

Tokių istorinių įvykių pa-minėjimams ruošiamasi iš anksto, kas nors daroma, pla-nuojama, kalbama, rašoma, diskutuojama, kuriama, prisi-menama, kad vėl pasijustume esą buvusių įvykių dalyviai. Kaip ta šventė pasiekia mo-kyklas, įstaigas, mūsų na-mus, vaikus? Kokie atminai, ženklai liks moksle, mene, kultūroje, knygose? Ar ne paradoksas, kad Vasario 16-oji ir Kovo 11-oji gražiausiai minimos toli nuo Lietuvos – Vokietijoje esančioje lietuviš-koje Hiutenfeldo mokykloje? O pas mus?

Kaip, koku būdu užmiršę nepriteklus, atitraukę žvilgs-nius nuo didėjančių sąskaitų, kaip ir su kuo atsigręšime į savo valstybę? Ar daug tu-rime progų atsigręžti į savo netolimą, bet ypatingai svarbią istoriją?

Šiai dienai dar lyg ir ne-radome pagarbios vietos kalendoriuje. Ar tokia proga nėra dvidešimtmetis? O gal nebuvo laiko, perstumdant pareigūnų kėdes, kiekvieną dieną maitinantis vis naujais politiniais ar kriminaliniais skandalais?

Tuo tarpu ypatingomis progomis siekiama įsisąmo-ninti, kokie svarbūs pokyčiai įvyko valstybės ir visuomenės gyvenime. Tarsi pasitraukiama iš dabarties, prisimenama, kas svarbaus įvyko prieš ke-letą ar keliolika metų. Taip daroma todėl, kad žmonės neužsimirštų, kas jie buvo ir yra savo valstybės bei tautos istorijoje, o ne vien vartotojai, tarnautojai, verslininkai, pen-sininkai. Tai bendruomeninio solidarumo ir atlaidų dienos, kada turėtų būti užmiršti mums būdingi kompleksai: pergalėse ieškoti kaltųjų, o pralaimėji-muos – didvyrių.

O štai savo valstybės atkū-rimo dvidešimtmečio laukėme ypač užterštoje informacinėje aplinkoje. Mūsų galvos buvo užimtos pasistumdymais val-džioje, juodomis bylomis, nusikaltėlių, kyšininkų ir iš-prievartavimo istorijomis, dra-momis savižudžių, kurių, kaip yra kažkieno paskaičiuota, palaidota daugiau, negu po-karyje žuvo partizanų. Ateina į galvą keista mintis – prieš ką šiandien kovoja savižudžiai? Juk jie tai daro ne dėl savo malonumo.

Ilgiau negu ši šventinė die-na tikriausiai bus atsimenama,

kas ir dėl ko buvo pasodintas, kas ką paprovė, kaip apsi-kiaulino ne vienas seimūnas ar šiaip valdžios žmogus. Daugeliui ima atrodyti, kad iš to jau susideda valstybės gyvenimas!

Kita vertus, kaip kartais sunku tomis dienomis į šiukš-lių konteinerius išmesti savo ambicijas, pavydą, intrigas, valdžios troškimą, persekio-jimo maniją, nesigaudymą sumaišytuose politikos reika-luose ar tiesiog mūsų kvailu-mą, kuri brangiai pardavinėja visuotinė reklama, žiniasklai-da platina bulvarinės istorijos, dar labiau mus kvailindama.

Tiesa, tokių išskirtinių valstybės įvykių minėjimai negali susilyginti su visokiais festivaliais, mugėmis ar ki-tokiais masiniais subuvimais – neduoda pelno. Juk patri-otizmo nepardavinėsi alaus skardinėse, gražiai įpakuoto firminiuose paketuose. Iš pa-triotizmo nieko neuždirbsi, nes milijonai plaukioja tik visokiuose šou renginiuose.

Sulaukta tiek metų, kiek ir ano meto Lietuvoje, kuri buvo sukūrusi savo valstybingumo įvaizdžius, okupacijos metais telkusius tautą partizanų ko-vose, pogrindyje, išeivijoje. Kokius tekstus, simbolius vėl saugotume ištikus nelaimėi, ką išsivežtume į tremtį, emigruo-dami? Ką šiandien iš Lietuvos išsiveža naujieji išeiviai, daž-niausiai jau neturintys savo šalies, savo valstybės pilietinės, socialinės bei kultūrinės sampratos?

Štai ką atsakė Arvydas Sabonis vienam rusų žurna-listui: „Džiaugiuosi dovana, kurią gavau iš gyvenimo, yra tai, kad mano vaikai negyvena Lietuvoje.“ Keisčiausia, kad taip sako žymiausias mūsų krepšininkas, kuris sovietme-čiu savo žaidimu žadino mūsų savigarbą ir tautines ambici-jas! Kodėl nereikia Lietuvos dabar, kai negresia nei badas, nei karas, nei represijos, nei asmens suvaržymai reikšti savo nuomonę, neišskiriant ir Sabonio vaikų?

Valstybė stiprinama žmo-nių atmintimi, o ne vien pinigais, verslais, visokiais sugalvotais „imidžiais“, kurie turėtų pritraukti biznį, inves-tuotojus, kitaip sakant, turi tikti tik išorei, o patiems tarsi nieko nereikia, kas keltų mūsų pačių orumą ir savigarbą. Tai paprastai vadinama dar vienu žodžiu – kultūra, kuri dabar su-prantama kaip komercializuo-tos linksmybės, fejerverkai, linksmos pasibuvimo vietos, lyg valstybė būtų didžiulis restoranas, į kurį atvykstama

(Nukelta į 4 psl.)

(Atkelta iš 3 psl.)

MES ESAME

prašmatniais limuzinais. Čia jau kai kurių mūsų išrinktųjų mentaliteto dalykas.

Kas negero su mumis atsitiko? O juk turime visas nepriklausomybės ir savarankiško gyvenimo garantijas čia, Lietuvoje, o ne airijose ar ispanijose, galime naudotis laisvėmis, kurias teikia mūsų pačių sukurta ir patvirtinta Konstitucija, pagaliau ji pati suteikia mums teisę ne tik laikytis jos nuostatų, bet ginti ją ir savo teises, kurios neretai pažeidžiamos. Tik ar mokame naudotis tomis laisvėmis, dairdamiesi, ką pasakys ar pagrasins kas nors iš „aukščiau“. Kažkodėl bijoma savo valstybės, kaip buvome įpratinti sovietmečiu. O juk asmuo net gali iškelti bylą savo valstybei, nors tam daroma nemažai kliūčių.

Išsilaisvinome iš žiauriausios imperijos gniaužtų. Reikia įsivaizduoti, kad laisvė buvo pasiekta dar neturint savo tikros vyriausybės, kariuomenės, policijos, tankų, raketų, sienų apsaugos, net paprasčiausių automatų! Nepriklausomybės pirmieiviai sumaniai apsaugojo tautą nuo kraujo praliejimo, kuris galėjo būti milžiniškas, nes imperija tam buvo pasiruošusi kaip ir kitose nepriklausomybės siekiančiose šalyse.

Labai skaudžios mūsų nekalėtų žmonių žūtys, neiššovus į priešininką nė vieno šūvio. **Buvo laimėtas didžiausias mūsų be mūsų, dėl ko mūsų šalis įeis į pasaulio istoriją, kaip panaudojusi unikalų pasipriešinimo būdą agresoriams, sumaniai išvairavusi pro pavojingiausius represinės sistemos išmūrytus įtvirtinimus.** Laimėta žodžiu, tiesa, visos tautos neregėtu susitelkimu.

Buvo patirta stiprių psichologinių perkrovų, abejonių, konfliktų, trinties tarp politinių grupuočių, bet liko nepažeisti svarbiausieji valstybingumo atramos taškai, susigražintas tarptautinis autoritetas.

Dvidešimt nepriklausomybės metų Lietuvai yra daug. Juk per trumpesnę laikotarpį būdavo įvedama svetima kariuomenė, uždraudžiama spauda, deportuojamas elitas, pakeičiami pinigai ir žodžių prasmės, kol didelėmis pastangomis vėl atkurama laisvė ir sava valstybė, pradedami leisti savi įstatymai. Visa tai darome todėl, kad mes čia esame.

Gal dar vis nepastebime, kad po dvidešimties metų mes jau esame kiti, kitokie, gal išskyrus tik tuos, kurie kišenėse vis dar nešiojasi sustabdytus laikrodžius. Daug viešumoje esančių žmonių dar vis gyvena praeityje, nors jau esame visai

Kovo 11-osios šventės programos dalyviai. Iš kairės: solistai Vaclovas Momkus ir Margarita Momkai, giedoję himnus, Vertinimo komisijos narė rašytoja Stasė Petersonienė, Gražina Vencloviene, Aušrelė Sakalaitė, globojusi laureatus, Vertinimo komisijos narys Petras Palilionis iš Kauno, Amerikos Lietuvių Tarybos pirm. Saulius Kuprys, Lietuvos Respublikos Generalinė konsulė Skaistė Aniulienė, Amerikos Lietuvių tautinės Sąjungos pirm. Petras Buchas, pirmosios premijos laureatas Petras Venclovas, trečiosios premijos laureatė Violeta Židonytė (abu iš Kauno), „Vilties“ draugijos pirm. Algirdas Matulionis, šventės programos vedėja Dalia Sokienė, kun. Jaunius Kelpšas ir „Dirvos“ laikraščio redaktorius Vytautas Radžius. Antrosios premijos laureatė Edita Barauskienė iš Priekulės negalėjo atvykti į premijų įteikimo iškilmes.

Ginto Beržinsko nuotr.

kitoje Lietuvoje, grumiamės su visai kitokiais, bet jau savais negerumais, jų vis dar neatpažindami.

Štai jau užaugo nauja karta, tikrai laisva, be praeities neurozių ir persekiojimo kompleksų, be sovietinio psichologinio palikimo, kuriai tie du dešimtmečiai jau yra istorija. Ši karta dar neatpažinta ir nepripažinta, vis neranda savo vietos politikoje, kultūroje, tarp jų yra daugiausia bedarbių!

O ši karta atiduota banaliai masinei kultūrai, šou renginiams, lengvą gyvenimą kitose šalyse siūlančiai reklamai. Net patys gabiausi neturi galimybių pasižymėti mokslo, meno, kultūros srityse. Štai pasirinkęs akademinę karjerą, profesūros gali tikėtis sulaukęs daugiau nei penkiasdešimt metų! **Kokie jauni profesoriai iš kitų šalių atvyksta skaityti paskaitų į mūsų universitetus!** Jaunesnių žmonių jau nematome net ir Seime. O kokie dar atrodome jauni Sąjūdžio meto nuotraukose, kokie jauni to meto deputatai ir ministrai!

Kovo 11-oji po dvidešimties metų igijo kitą, tvaresnę reikšmę – ji jau tapo Istorija, kurią šiais metais ir reikėjo įtvirtinti tiek jaunų, tiek vyresnio amžiaus žmonių sąmonėje.

Bernardinai.lt

IZRAELIO PREMJERAS PAS JAV PREZIDENTĄ

Washington, DC, kovo 24 d. (ELTA). Pirmą kartą po to, kai Izraelis pradėjo naujų namų statybas Rytų Jeruzalėje ir taip užrūstino Ameriką, Izraelio ministras pirmininkas Benjamin Netanyahu susitiko su JAV prezidentu Barack Obama, praneša BBC.

B. Netanyahu įspėja, kad taikos procesas Artimuosiuose Rytuose gali būti vėl atidėtas, jei Palestina ir toliau reikalauja nutraukti statybas Rytų Jeruzalėje. Palestina taikos derybų vilkinimu kaltina būtent B. Netanyahu politiką.

Susitikimas Baltuosiuose rūmuose vyko už uždarytų durų ir jokių jo detalių nepateikiama. B. Obama vengia atvirai kalbėti apie Izraelio pradėtas naujas statybas, tačiau JAV valstybės sekretorė Hillary Clinton ir kiti aukšti diplomatai kritikos Izraeliui negaili. Jų teigimu, B. Netanyahu vyriausybės veiksmai kelia rimtą grėsmę „taikos derybų galimybei“.

Anksčiau B. Netanyahu, prie kurio per derybas prisijungė gynybos ministras Ehud Barak, užėmė griežtą nuostatą dėl JAV reikalavimo įšaldyti žydų nausėdijų plėtrą, pareiškęs, kad dėl tokio Washington požiūrio taikos derybos su pa-

lestiniečiais gali būti atidėtos vieneriems metams.

Šios derybos, kuriose veikiausiai taip pat buvo aptarta Irano branduolinė grėsmė Washington mėginant sutelkti tarptautinę paramą ketinimams įvesti griežtesnius apribojimus Teheranui, buvo surengtos tarp JAV ir Izraelio išpiplieskus vienam aršiausių ginčų per daug dešimtmečių.

B. Netanyahu neseniai savo emocijoje kalboje įtakingos JAV žydų lobistų organizacijos - Amerikos ir Izraelio viešųjų reikalų komiteto (AIPAC) - konferencijoje pabrėžė, kad „Jeruzalė yra ne nausėdija“, o Izraelio sostinė. Šis jo pareiškimas buvo akivaizdi žinia prezidentui B. Obama, jog Izraelis šiuo klausimu neketina daryti nuolaidų.

Jungtinės Valstijos įspėjo, kad naujų namų žydų naujakuriams statybos aneksuotoje Rytų Jeruzalėje tiesiogiai pakerta Amerikos, kaip taikos proceso tarpininkės, patikimumą ir žlugdo pastangas pasiekti, kad Izraelis ir palestiniečiai pradėtų vadinamąsias suartėjimo derybas.

JUODAODŽIŲ PADĖTIS JAV NEGERĖJA

Juodaodžių padėtis Jungtinėse Valstijose pirmaisiais prezidento Barack Obama valdymo metais nepagerėjo.

Recesija šiai gyventojų grupei pernai smogė labiau nei baltiesiems, teigiama Vašingtone paskelbtoje piliečių teisių organizacijos „National Urban League“ (NUL) atas-

Nors B. Netanyahu atsi-prašė už tai, kad sprendimas dėl naujų namų statybos buvo paskelbtas netinkamu metu, jo sukeltas ginčas rusena jau dvi savaites ir neatrodo, jog kuri nors konflikto šalis būtų pasirengusi nusileisti.

Tuo metu, kai vyko susitikimas Baltuosiuose rūmuose, Izraelyje buvo paskelbta, kad vietos valdžios atstovai uždegė žalią šviesą pastatyti 20 butų žydų naujakuriams toje Rytų Jeruzalės vietoje, kur anksčiau stovėjo palestiniečių viešbutis.

B. Netanyahu tvirtina, jog tiesiog tęsia politiką, kurią vykdė visos Izraelio vyriausybės nuo 1967 metų, kai žydų valstybė laimėjo karą prieš kaimynines arabų šalis ir užėmė Rytų Jeruzalę, kurią vėliau aneksavo, tačiau nė viena įtakinga pasaulio valstybė nepripažino šio žingsnio.

Izraelis teigia, kad visa Jeruzalė yra amžina žydų valstybės sostinė. Tuo tarpu palestiniečiai nori, kad rytinė miesto dalis, kurioje gyvena daugiausiai arabai, taptų jų būsimos valstybės sostine. Palestiniečiai įspėjo, kad dabartinė B. Netanyahu nuostata gali sužlugdyti viltis, jog bus pradėtos rimtos taikos derybos.

kaitoje, kurią cituoja agentūra AFP.

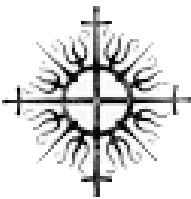
Pernai 19,1% juodaodžių neturėjo sveikatos draudimo. Tarp baltaodžių šis rodiklis buvo tik 11%. Nuosavą namą turėjo mažiau nei pusė afroamerikiečių šeimų. Tarp baltųjų savo namus turinčių buvo trys ketvirtadaliai.

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

DIRVA

LAIKRAŠČIO ĮVIRŠNIO
LIETUVOS GYVENIMO
PASTIPRINČIANTIS

**METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLASĖ - \$78,
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - \$130.00**

PRELATUS EDMUNDAS J. PUTRIMAS
Lietuvos Vyskupų Konferencijos (LVK) delegatas
užsienio lietuvių katalikų sielovadai

1 Resurrection Road, Toronto, ON M9A 5G1, CANADA
tel: (+1) 416 - 233 -7819 ♦ faks: (+1) 416 - 233 -5765
el. paštas: putrimas@sielovada.org ♦ Interneto svetainė: www.sielovada.org

“O jie, papasakojo, kas atsitiko kelyje ir kaip Jis buvo jų atpažintas duonos laužyme” (Luko 24:35).

Brangūs broliai ir seserys Kristuje,

Luko Evangelijoje (24:14-35) mes skaitome, kaip du apaštalai Velykų dieną išvyko iš Jeruzalės į miestelį Emausą. Eidami mokiniai dalinosi išpūdžiais apie praėjusių dienų įvykius Jeruzalėje, apie Jėzaus nukryžiovimą ir prisikėlimą. Prie jų prisiartinio Jėzus, bet jie Jo neatpažino, nes jų akys buvo atkreiptos į save. Priėję Emausą, apaštalai pakvietė tą “nepažįstamą” bendrakeleivį kartu su jais valgyti. Vakarienės metu nepažįstamas ėmė duoną, ją laimino, laužė ir davė drauge sėdintiems prie stalo, kaip Jėzus buvo daręs paskutinės vakarienės metu, kai Jis įsteigė Eucharistijos ir Kunigystės sakramentus. Tik tada apaštalai atpažino, kad jų tarpe buvo Išganytojas, ir jie skubiai sugrįžo į Jeruzalę pranešti kitiems ką jie matė.

Popiežius Benediktas XVI savo enciklikoje *Caritas in veritate* (42) rašo, “Globalizacijos atžvilgiu kartais pasitaiko fatalistinių nuostatų, tarsi vyraujanti dinamika būtų pagimdyta beasmeninių anonimių jėgų ir nuo žmogaus valios nepriklausomų struktūrų... Už vis labiau regimo proceso slypi žmonija – asmenys ir tautos – kuriai šis procesas turėtų duoti naudos ir paskatintų vystymasi, kadangi atitinkamos atsakomybės imamasi ir individualiai ir kolektyviai...”

Per praėjusias XIII Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso Studijų dienas Montevideo mieste, Urugvajuje, buvo aptariama globalizacijos įtaka Lietuvai, lietuviams gyvenantiems išeivijoje ir emigrantams. Globalizacija paveikia religinius, ekonominius, politinius, socialinius bei akademinius procesus. Gal globalizacija griaua sienas tarp pasaulio kraštų bet, deja, ta pati globalizacija dažnai izoliuoja mus nuo mūsų tikėjimo, nuo tautinės tapatybės ir net nuo šeimos vertybių.

Straipsnyje, “Tridienis su misionieriumi”, *Draugo* dienraštyje (2010 II 10) kun. A. Saulaitis, SJ, aprašo savo apsilankymą pas misijonierių ir antropologą salezietį kun. K. Bėkštą Manaus mieste, Brazilijoje. Ten kun. K. Bėkšta kovoja už vietinių indėnų tautų, genčių, kultūros ir kalbos teises. Jis vadovaujasi kapucinų misijonierių nuostata, kad pirma reikia išmokyti savo kalbą, o tada kita kalba rašyti ir skaityti. Kitaip sakant, nenuvertinkime savo tikėjimo ir religinių tradicijų, kalbos ir kultūros, persistengdami asimiliuotis prie tos visuomenės, kurioje mes gyvename.

“Prisikėlęs Kristau, Emauso kelyje tu lydėjai apaštalus. Būk kartu su mumis ir mūsų tikėjimo kelionėje. Būk gyvenimo keliuose ir kiekvienuose susidūrimuose, sužadink mumyse gailestingumą, kad galėtume priimti kitus ir išklausyti viens kitą... Tegul Šv. Dvasia moko mus Šventojo Rašto aiškinimo meno ir atverk akis, kad galėtume atpažinti Tave. Stiprink mūsų drąsą, kad taptume jautrūs, tam, kad per mus sesės ir broliai galėtų atpažinti Tave ir per juos mes galėtume atpažinti Tave” (Ekumeninių pamaldų įžanginė malda minint Krikščionių vienybės savaite, Prisikėlimo parapijoje, Toronte).

Nuoširdžiausiai sveikinu visus Šv. Velykų aleliuja! Prisikėlusio Kristaus ramybė ir malonė telaimina jus, jūsų šeimas bei jūsų parapijas ar misijas ir jūsų bendruomenes.

Prelatas Edmundas J. Putrimas,
Lietuvos Vyskupų Konferencijos delegatas

(Atkelta iš 2 psl.)

PRADEDAMA VYKDYTI...

B.Obama leido suprasti, kad respublikonų puolimas neliks be atsako. Per susitikimą, vėliau antradienį vykusį didelėje Vidaus reikalų departamento salėje, kovingai nusiteikęs prezidentas apkaltino respublikonus „melu”.

Kovo 25 d. Iowa, kurioje jis pirmą kartą pristatė sveikatos apsaugos reformos projektą 2007 metų gegužę, kai buvo kandidatas į prezidentus, B.Obama akcentavo naujojo įstatymo svarbiausias pozicijas, tarp jų galimybę asmenims iki 26 metų naudotis tėvų sveikatos draudimu.

Tačiau ilgai piršta nuostata, turinti padėti apsaugoti silpnos sveikatos vaikus, turi

vieną spragą: draudikai turės galimybę atsakyti apdrausti tokių vaikų sveikatą iki 2014 metų, nors nebegalės atsakyti apmokėti gydymo išlaidų jau apdraustiems.

Netgi tuo metu, kai demokratai šventė pergalę, Kongrese buvo plūšama prie sveikatos apsaugos reformos įstatymo pataisų, į kurias bus įtraukti Atstovų Rūmų pasiūlyti pakeitimai. Šias pataisas dar turės išnagrinėti Senatas, o demokratai tikisi, kad šis procesas bus baigtas iki šios savaitės pabaigos.

Demokratams šios reformos įgyvendinimo tvarkaraštis yra politiškai parankus, nes populiarūs naujojo įstatymo punktai įsigalios labai greitai, o esminiai pokyčiai bus pradėti įgyvendinti

tik 2014 metais - tarp jų prieštaravimai vertinama nuostata, kad beveik visi amerikiečiai privalės įsigyti sveikatos draudimą arba mokėti baudas.

Kad šis sumanymas virstų tikrove, vidutinės pajamos gaunančioms šeimoms sveikatos draudimo išlaidas padės kompensuoti mokesčių lengvatos, o gaunantiems mažas pajamas - išplėsta valstybinių ir federalinė programa „Medicaid”.

Tarp naujovių - atimta galimybė draudimo kompanijoms nustatyti didžiausią galimą draudėjui per gyvenimą sumokamą išmokų sumą, atsakyti apdrausti nuo ligų, kuriomis pacientai jau serga, taip pat nutraukti draudimo sutartį klientui susirgus.

Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo – Kovo 11-osios dvidešimties metų šventėje kalba Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos pirmininkas Petras Buchas.
Ginto Beržinsko nuotr.

G. SONGAILA REIKALAVO
ATSTATYDINTI A. KUBILIŲ

Kovo 23-iąją iš ryto surengtas Tėvynės sąjungos frakcijos Seime pasitarimas prasidėjo neįprastai. Seimo narys Gintaras Songaila išdalijo kolegoms pareiškimą, kuriame kritikavo partijos vadovą, premjerą Andrių Kubilių ir pareikalavo jo atstatydinimo.

G.Songailos demaršas su-nervino premjerą. „Mus puola išorės prieštai, o čia dar ir savi prisideda“, - piktinosi A.Kubilius. Vis dėlto konservatoriai - krikščionys demokratams surengė frakcijos diskusiją G.Songailos pareiškimo tema. Po jos, lrytas.lt šaltinių duomenimis, buvo surengtas ir balsavimas. Maištas prieš partijos vadovą buvo numalšintas.

Tačiau visiems frakcijos nariams griežtai uždrausta komentuoti tai, kas vyko frakcijos pasitarime.

Žiniasklaidos bandymas pakalbinti keletą Tėvynės sąjungos narių Seime ir gauti bent neoficialią nuomonę, kas nutiko šio ryto pasitarime, nedavė rezultatų net pažadėjus,

kad nebus skelbiama kalbėjusiojo pavardė. Tyli ir pats G.Songaila.

Kiek pavyko išsiaiškinti, vienas buvusio tautininko G.Songailos motyvų pašalinti A.Kubilių iš posto gali būti lenkų pavardžių rašyba naudojant lenkiškus ženklus, bei nepasitenkinimas dabartine situacija valstybėje.

Tėvynės sąjungos frakcijos seniūnas Jurgis Razma teigia, kad nieko baisaus neatsitiko, tai tik smulkmena. Balsavimą surengė jis pats, paklausęs, ar kas nors pritaria G.Songailos nuomonei. Frakcija tam nepritarė. „G.Songailos pozicijos nepalaikė absoliuti dauguma frakcijos, tai reiškia, kad tai asmeninė G.Songailos programa“, - sakė premjero Andriaus Kubiliaus patarėjas Virgis Valentinavičius. Jo nuomone, pagrindinė G.Songailos problema - „didelis užsiangažavimas dėl pavardžių rašymo“.

TS-LKD Seime turi 45 atstovus. Tai didžiausia valdančiosios koalicijos narė. *LRT*

AFGANISTANAS REIKALAUŠ IŠ RUSIJOS
KOMPENSACIJOS UŽ OKUPACIJĄ

Afganistanas vėl nori pareikalauti iš Rusijos kompensacijos už 10 metų trukusią tarybinės kariuomenės okupaciją. Oficialūs asmenys Kabule patvirtino, kad grupė parlamentarų iškėlė tokį klausimą, ir jis bus svarstomas žemesniuose rūmuose, rašo *The Daily Telegraph*.

Panašios iniciatyvos skambėjo ne kartą, dažniausiai – neoficialiai. Vyriausybė atsiskaidavo jas palaikyti, nes siekė glaudesnių ryšių su Rusija, o reparacijos reikalavimai buvo nekonkretūs. Afganistaniečiai negalėjo apsispręsti, už ką nori gauti pinigų – už bendrą okupacijos padarytą žalą ar už atskiras baudžiamąsias akcijas.

Parlamentarai ir šiuo metu neturi vienos nuomonės

šiuo klausimu, nors pasiūlymą pateikė didelė jų grupė. Parlamento narys Amanulla Paiman teigė: „Bet kuri valstybė agresorė turi išmokėti kompensaciją nukentėjusiai pusei. „Nuo tada praėjo daug laiko, dabar Afganistanas nori aukštesnio lygio kontaktų tarptautiniais klausimais.“

Nepriklausoma Afganistano komisija žmogaus teisių klausimais jau sudarė sąrašą karinių nusikaltimų, įvykdytų šalyje nuo sovietinės kariuomenės įsiveržimo 1979 m.

1979 m. gruodžio 27 d. sovietinė kariuomenė įsiveržė į Afganistaną. Šalyje kilo pilietinis karas, žuvo apie 15 tūkst. tarybinių karių, taip pat žuvo apie 1,5 mln. taikių afganistaniečių, daugiausiai – taikių gyventojų.

IŠ AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SAJUNGOS ORGANIZUOTOS ŠVENTĖS

Literatūrinio konkurso „Tūkstantis metų Lietuvai“ pirmosios premijos laureatas Petras Venclovas kalba šventėje.

Šventės programos vedėja Dalia Sokienė apdovanota puokšte gėlių.

Bendras vaizdas scenoje – šventės rengėjai su laureatais ir svečiais. Kalba ALT'o pirm. Saulius Kuprys. Klauso Stasė Petersonienė, Petras Palilionis, Petras Venclovas, Violeta Židonytė, Lietuvos Respublikos Generalinė konsulė Skaistė Aniulienė, ALT Sąjungos pirm. Petras Buchas, kun. Jaunius Kelpšas, „Vilties“ draugijos pirm. Algirdas Matulionis, šventės rengimo komiteto pirm. Jūratė Variakojienė.

ALT Sąjungos pirmininkas Petras Buchas įteikia laureatui Petriui Venclovai premiją.

Kalba „Dirvos“ laikraščio redaktorius Vytautas Radžius.

Laureatai (iš dešinės) Violeta Židonytė, Petras Venclovas ir rašytojas Petras Palilionis.

Rūta Sakienė iš Los Angeles, Petras Buchas, Lietuvos Respublikos Generalinė konsulė Skaistė Aniulienė, Jūratė Variakojienė, Dalia Sokienė, Aušrelė Sakalaitė.

Po programos vedėja Dalia Sokienė, Petras Palilionis, Lietuvos Respublikos Generalinė konsulė Skaistė Aniulienė, Petras Buchas, laureatė Violeta Židonytė, ir laureatas Petras Venclovas.

Ginto Beržinsko nuotraukos

CHICAGO, IL

LIETUVIŲ ROTARY KLUBAS

2010 m. spalio 10 d. vie-
nintelio JAV etninio „Rotary”
klubo „Rotary Club of
Chicagoland Lithuanians”
nariai dalyvaus „Bank of
America” Čikagos maratone.

Pernai grupelė lietuvių
bėgo šiame maratone suburti
LR generalinio konsulato ir
savo dalyvavimu pagerbė
Lietuvos tūkstantmetį. Šiomet
bėgikų tikslas – surinkti kuo
daugiau lėšų diabetu sergan-
tiems Lietuvos vaikams.

Organizatoriai stengiasi
suburti pasaulinę Rotary ko-
mandą ir surinktas lėšas skirti
vaikų sergančių diabetu gydy-
mo projektui įgyvendinti.

Projekto iniciatoriai įkū-
rė tinklalapį (www.rotaryteam.org), kuriame jau dabar
gali registruotis visi projektu
susidomėję žmonės. Anot
„Rotary Club of Chicagoland
Lithuanians” narių, norint nu-
bėgti visą maratono distanciją,
nereikia būti profesionaliu
bėgiku. Minėtame tinklalapy-
je yra detali informacija apie
tai, kaip per keturis mėnesius
niekuomet ilgų distancijų ne-
bėgiojęs žmogus gali savaran-
kiškai pasirengti maratonui.

„Nepaisant vis dar besitę-
siančios ekonominės krizės, ti-
kimės suburti didesnę koman-
dą nei pernai”, – sakė projekto
koordinadorius „Rotary Club
of Chicagoland Lithuanians”
narys ir kompanijos „Good
Will Realty Group” savininkis
Saulius Zenkevičius.

Jis pasidžiaugė, kad viena-
me didžiausių pasaulio mara-
tonų ir vėl dalyvaus lietuviai.

Pasak S. Zenkevičiaus, taip
pat tikimasi pagerinti lietuviš-
ko „Rotary” ankstesnį lėšų rin-
kimo rekordą. Praėjusiais me-
tais vieno iš projekto pagalba
klubas Lietuvos vaikams paau-
kojo 10,351 dolerį. „Tikimės,
kad maratono dalyviai padės
surinkti iki 15,000 dolerių”.

Norint prisijungti prie
komandos, nereikia būti
„Rotary” nariu. „Užtenka,
kad jus įkvėptų filantropiniai
motyvai”, – pabrėžė projekto
koordinadorius, – net jei jau
užsiregistravote dalyvauti
maratone, galite tapti mūsų
komandos nariu.

Jo teigimu, komandos sta-
tusą maratone gavę lietuviai
pasinaudos maratonų bėgikų
išbandyta paramos sistema,
todėl kiekvienas dalyvis galės
rinkti lėšas projektui.

Norint tapti Rotary koman-
dos nariu, tereikia užsiregis-
truoti www.rotaryteam.org ir

sau iškelti tiksla surinkti pro-
jektui iki 300 dolerių. Klubas
savo komandos nariams sten-
giasi sukurti profesionalias
galimybes pasiekti užsibrėžtų
rezultatų.

„Chicago Area Runners
Association” (CARA)sutei-
kiamą nuolaidą treniruočių
programoms: 10 skirtingų tren-
iruočių vietų Čikagos apylin-
kėse, treniruojantis su CARA;
asmeninę internetinę svetainę
su paramos galimybėmis, pa-
ramos organizavimo sistemą
ir patarimus; bėgimo marški-
nėlius su logotipu ir misijos
šūkiu; komandai ir rėmėjams
bus rengiami pobūviai; pilną
aptarnavimą maratono metu ir
mūsų rėmėjų nuolaidas.

Apsilankykite ([www.ro-
taryteam.org](http://www.rotaryteam.org)) ir nedelskite,
nes galimybės užsiregistruoti
mažėja kasdien, tad pasku-
bėkite garantuoti sau vietą ir
prisidėkite prie kilnaus tikslo!

Irena Dirdienė, Jūratė Variakojienė ir Saulius Kuprys pokalbio metu.

Ginto Beržinsko nuotr.

CLEVELAND, OH

JAUNIMO ŠOKIŲ FESTIVALIS „JUVENTUS 2010”

Tautiniai šokiai buvo ir
yra Cleveland’e veikiančios
Lietuvių Bendruomenės
kultūrinės veiklos dalis.
Vieniems palikus šokėjų ratą,
ateina kiti su savim jie at-
sineša naujas idėjas, kuria
naujus planus. Šiuo metu
Clevelando padangėje aiškiai
šviečia lietuvių tautinių šokių
grupė „Švyturys”. Jos vadovai
Aušrinė Širvinskienė ir svar-
biausias darbo talkininkas,
vyras Ričardas Širvinskas.
Nuostabus yra jų sugebėjimas
suburti į „Švyturį” daug lietu-
viško jaunimo ir padaryti iš jų
tamprių šokių vienetą, plačiai
veikiantį visame Clevelando
miesto horizonte. Atliekamų
programų kūrybinį darbą
atlieka Aušrinė. Už savo ho-
rizonto, Aušrinė ir jos grupė
artimai bendrauja su stipriausiais
šokių ansambliais ir jų
vadovais, dirbančiais kituose
lietuvių telkiniuose. Tuo pa-

čiu, švyturiečiai gauna progą
pamatyti ir geriau pažinti
lietuviškos kultūrinės veiklos
svarbumą.

Su dėmesiu sutikau
„Švyturio” vadovų planuoja-
mą, naują projektą, pavadintą
„Jaunystė-Juventus”. Tai būtų
lyg saskrydis kelių šokių an-
samplių su savomis progra-
momis, šių metų balandžio

Lietuvos Nepriklausomybės Atkūrimo 20 metų šventėje: „Dirvos” redaktorius Vytautas Radžius, literatūrinio konkurso „Tūkstantis metų Lietuvai” Vertinimo komisijos narys Petras Palilionis, Lietuvos Respublikos Generalinė konsulė Skaistė Aniulienė, „Vilties” draugijos narė Rūta Sakienė, ALT Sajungos pirmininkas Petras Buchas, laureatė Violeta Židonytė ir laureatas Petras Venclovas. *Ginto Beržinsko nuotr.*

RENGIAMAS PENKTASIS NACIONALINIO DIKTANTO KONKURSAS

Savaitraštis „Atgimimas”,
LR Užsienio reikalų minis-
terija, Lietuvos nacionalinis
radijas ir televizija bei kiti
renginio globėjai kviečia visus

lietuvių kalbai neabejingus
žmones dalyvauti penktajame
Nacionalinio diktanto kon-
kurse. Tai puiki proga tiek
Lietuvos gyventojams, tiek už-
sienio lietuviams susivienyti,
pajusti azartą ir tuo pačiu metu
pasidžiaugti, kad turime tokią
unikalią ir gražią kalbą. Kaip ir
praėjusiais metais svarbiausia
konkurso sąlyga – diktantas
turi būti rašomas visose vals-
tybėse tuo pačiu metu.

Nacionalinio diktanto rašy-
mą LR Generalinis konsulas
Čikagoje rengia **Pasaulio lie-
tuvių centro Bočių menėje**
adresu: 14911 127th Street,
Lemont, IL 60439. Rašymo lai-
kas – **kovo 27 d., šeštadienis**,
11 valanda ryto Lietuvos laiku
(4 valanda nakties Čikagos

mėnesio 23, 24, 25 dienomis,
Clevelande.

Iš anksto sveikinu visus,
planuojančius dalyvauti šiame
gražiam renginyje. Tikiu,
kad Clevelando visuomenė
„Švyturio” planus parems ir
atvykstančius svečius maloniai
priims.

Geriausios sėkmės linkiu
visiems.

Aleksandra Sagienė

laiku). Bus varžomasi dėl
raštingiausio užsienyje gyve-
nančio lietuvių vardo.

Tampa gražia tradicija, kad
Čikagos priemiestyje įsikūru-
si lietuvių įmonė „Goodwill
Isurance, Mortgage ir Real
Estate” įsteigia apdovanojimą
geriausiai Nacionalinį diktantą
Čikagoje parašiusiam lietu-
viui. Kaip ir praėjusiais metais
Lietuvių studentų asociacija
Ilinojaus universitete Čikagoje
(LSA UIC) suvenyriniais marš-
kinėliais apdovano tris ge-
riausiai diktantą parašiusius
moksleivius arba studentus.

Visus norinčius dalyvauti
Nacionalinio diktanto rašyme
kviečiame registruotis iki kovo
25 dienos skambinant LR ge-
neralinio konsulato Čikagoje
telefonu **312-397-0382 ext. 204**
arba rašant elektroniniu
paštu agne@ltconschi.org.
Registruojantis prašome nu-
rodyti savo vardą, pavardę,
adresą, telefono numerį ir
elektroninio pašto adresą.

Daugiau informacijos apie
Nacionalinio diktanto konkur-
są galite rasti LR Užsienio rei-
kalų ministerijos internetinėje
svetainėje www.atgimimas.lt.

**Lietuvos Respublikos
generalinio konsulato
Čikagoje informacija**

Kovo 11-osios šventėje: „Draugo” redaktorė Laima Apanavičienė, Joana Krutulienė, kun. Jaunius Kelpšas ir JAV Lietuvių Bendruomenės Prezidiumo pirmininkas Juozas Polikaitis. *Ginto Beržinsko nuotr.*

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima antradieniais

9:00-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis dr. Giedrę Kumpikas,
82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687.

Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

LIETUVA IR PASAULIS

Kovo 25 d. vykusio dvišalio susitikimo metu su prezidente Dalia Grybauskaite kanclerė Angela Merkel patvirtino dalyvaušianti šių metų birželio mėnesį Vilniuje įvyksiančiame Baltijos jūros valstybių tarybos posėdyje, pranešė Lietuvos Prezidentūra.

Su Vokietijos kanclere Lietuvos vadovė aptarė ES Vadovų Tarybos darbotvarkės aktualijas, Baltijos jūros regiono klausimus, Lietuvos ir Vokietijos dvišalius santykius ir bendradarbiavimo perspektyvas. Prezidentė D.Grybauskaitė Briuselyje dalyvavo ES Vadovų Tarybos posėdyje. ES valstybės narės svarstė Europos Komisijos parengtas Europos Sąjungos ekonominės ir socialinės raidos iki 2020 metų gaires. Susitikimo metu taip pat aptarta ES ir jos valstybių narių pastangos įveikti dabartinę ekonomikos krizę, pasirengimas G20 šalių aukščiausiojo lygio susitikimui, tolesnė su Kopenhagos klimato kaitos konferencija susijusi veikla.

Tarptautiniame Vilniaus oro uoste kovo 26 dieną surengtoje ceremonijoje žinomas Jungtinės Karalystės žurnalistas Edward Lucas Lietuvos užsienio reikalų viceministrui Šarūnui Adomavičiui perdavė savo pasą su jame išpaušta pirmąja lietuviška viza. Vilniaus oro uoste 1990 metų kovo 28 dieną pirmąją vizą į E.Lucaso pasą išpaudė tuometinis užsienio reikalų ministras Algirdas Saudargas ir Užsienio reikalų ministerijos protokolo vadovas Giedrius Čekuolis.

Vengrijoje reziduojantis Lietuvos ambasadorius Renatas Juška kovo 25 dieną Belgrade įteikė skiriamuosius raštus Serbijos prezidentui Boris Tadič. Pokalbio, vykusio po iškilmingos ceremonijos, metu ambasadorius R.Juška išreiškė Lietuvos paramą Serbijos Europos integraciniams siekiams ir palinkėjo Serbijos vadovui ir vyriausybei sėkmės vykdant šalyje integracijai reikalingas reformas.

Lietuvos užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis kovo 24 dieną supažindino naujosios NATO Strateginės koncepcijos rengimo ekspertų grupės atstovus su Lietuvos pozicija dėl šio dokumento ruošimo.

Susitikime dalyvavo Kanados ir Vokietijos atstovai ekspertų grupėje ambasadoriai Marie Gervais-Vidricaire ir Hansas Friedrichas von Ploetzas bei bendras Baltijos šalių atstovas ambasadorius Aivis Ronis. Pokalbyje ministras pabrėžė, kad Šiaurės Atlanto sutarties 5 straipsnis, kuriame apibrėžtas kolektyvinės gynybos principas, turi išlikti pagrindiniu naujos koncepcijos elementu. Pasak A.Ažubalio, būtina siekti, kad NATO būtų labiau matoma šalyse narėse rengiant pratybas ir mokymus bei plėtojant infrastruktūrą.

Ministras iškėlė JAV branduolinio buvimo Europoje svarbą ir teigė, kad turi būti vykdoma tinkama NATO politika, nukreipta kovai su naujomis grėsmėmis. A.Ažubalis išskyrė dvi svarbiausias sritis: energetinį saugumą ir kibernetinę gynybą. Sąjungos santykiai su Rusija, anot A.Ažubalio, turi būti paremti abipusiu pasitikėjimu ir tarptautinių įsipareigojimų vykdymu.

Vasarį pasibaigė NATO generalinio sekretoriaus suburtos dvylikos ekspertų grupės, kuriai vadovauja buvusi JAV valstybės sekretorė Madeleine Albright, vyriausybinių ir nevyriausybinių organizacijų atstovų apsiikeitimo nuomonėmis etapas. Šiuo metu vyksta ekspertų grupės atstovų konsultacijos NATO šalių narių sostinėse. Joms pasibaigus, ekspertai pateiks savo rekomendacijas NATO generaliniam sekretoriui, kuris, remdamasis pateikta nuomone, turėtų parengti naujos NATO Strateginės koncepcijos pirminį projektą ir perduoti jį šalims narėms svarstyti.

NATO Strateginė koncepcija – tai kertinis sąjungos veiklos dokumentas, nustatantis NATO tikslus ir uždavinius, įvertinantis strateginę saugumo aplinką ir pokyčių perspektyvą bei apibrėžiantis Aljanso pajėgų plėtros kryptis. 2009 m. vykusiam NATO šalių narių vadovų susitikime Strasbūre ir Kelyje nutarta pradėti rengti naują NATO Strateginę koncepciją, kurią planuojama patvirtinti kitame Aljanso vadovų susitikime 2010 m. rudenį. Šiuo metu galioja 1999 m. patvirtinta NATO Strateginė koncepcija.

Minint Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dvidešimtmetį Vilniuje įsteigtas Demokratijų bendrijos Parlamentinis forumas remia Kinijos disidentu Liu Xiaobo kandidatūrą 2010 metų Nobelio taikos premijai gauti ir atkreipia dėmesį į padėtį Gruzijoje bei Kuboje. Atitinkamus steigiamajame Parlamentinio forumo susitikime priimtus dokumentus kovo 18 dieną visuomenei pristatė forumo prezidentu išrinktas Emanuelis Zingeris ir Seimo delegacijos Baltijos Asamblėjoje pirmininkas Mantas Adomėnas.

Lietuvos nepaprastasis ir įgaliotasis ambasadorius prie NATO Linas Linkevičius išitikinęs, kad Lietuvai nėra ko būsštauti dėl to, kad sąjunga iki šiol dar neturi Baltijos šalių gynybos planų. „Šie dalykai privalo būti ir jie bus“, – tvirtina jis.

LR Prezidentūra, LR URM, ELTA

Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 20 metų šventėje kalba Lietuvos Respublikos Generalinė konsulė Skaistė Aniulienė. Dešinėje Stasė Petersonienė, Petras Palilionis, Petras Venclovas ir Violeta Židonytė.

Ginto Beržinsko nuotr.

A.KUBILIUS V.PUTINUI SIŪLĖ DUJŲ KAINAS IR PAKVIETĖ Į LIETUVĄ

Maskva, kovo 26 d. (ELTA). Lietuvos premjeras Andrius Kubilius penktadienį susitikęs su Rusijos vyriausybės vadovu Vladimir Putin paragino „modernizuoti“ dujų kainas ir pakvietė jį birželio pradžioje atvykti į Lietuvoje vykstantį regioninį susitikimą. „Svarbu pakalbėti apie dujų tiekimą. Labai atidžiai stebime pasaulines dujų pramonės plėtros tendencijas (...). Manome, kad ir „Gazprom“ atsižvelgs į globalinę dujų pramonės plėtrą modernizuodamas savo kainų politiką“, – Rusijos premjerui sakė A.Kubilius. Lietuvos vyriausybės vadovas taip pat pristatė Lietuvos planus statyti suskystintų dujų terminalą ir pakvietė V.Putin atvykti į birželio pradžioje Lietuvoje rengiamą Baltijos jūros valstybių tarybos posėdį. „Mes rengsime Baltijos tarybos posėdį birželio 1-2 dienomis. Apsidžiaugtume jus ten matydami“, – sakė A.Kubilius.

V.Putin susitikimo pradžioje Rusijos premjero Novo-Ogariovo rezidencijoje netoli Maskvos į šį kvietimą žurnalistų akivaizdoje neatsakė. Jis sakė, kad dvišalės prekybos apimtys yra neblogos, bet galėtų būti dar geresnės. Rusijos premjeras priminė, jog tai pirmas Lietuvos ir Rusijos premjerų susitikimas po 6 metų pertraukos.

V.Putin taip pat pareiškė, kad Maskva yra pasirengusi užsienio partneriams pateikti visus paaiškinimus dėl Rusijos planų Kaliningrado srityje statyti atominę elektrinę. „Aš girdėjau susirūpinimą, kurį išsako kai kurie mūsų kolegos dėl atominės energetikos vystymo Rusijos šiaurės vakaruose, o tiksliau Kaliningrado srityje.

Kalbėdamas apie Ignalinos atominės elektrinės uždarymą praeitų metų pabaigoje Lietuvos premjeras sakė, kad tai padaryta atsižvelgiant į Lietuvos stojimą į ES sutartį.

V.Putin į tai replikavo: „Jums uždarė“. A.Kubilius atsakė: „Gera, kad uždaryti galime su jų finansine parama“.

Lietuvos Vyriausybės vadovas taip pat padėkojo už pieno produktų eksporto į Rusiją klausimo išsprendimą ir išreiškė viltį, kad šios produkcijos tiekimą į Rusiją pavyks padidinti. „Norėčiau padėkoti, kad klausimas dėl pieno produkcijos išspręstas. Manau, ji labai geros kokybės, yra daug jos

mėgėjų ir Maskvoje, ir Sankt Peterburge ir kituose Rusijos regionuose“, – sakė Lietuvos premjeras.

V.Putin susitikimo pradžioje taip pat prisiminė, kad yra tapęs sambo atviro čempionato, kuris vyko Lietuvoje, čempionu. A.Kubilius, pakvietęs V.Putiną į Vilnių, sakė negalįs pažadėti sambo čempionato, tik pasivažinėjimą dviračiais.

Atvykti į Lietuvoje birželio 1-2 dienomis vyksiančią Baltijos jūros valstybių tarybą jau pažadėjo Vokietijos kanclerė Angela Merkel.

*Daina aš gyvenu,
Daina gyvenimą kuriu.
Dainoj klajojanti širdis,
Svajonės, ilgesys.*

(žodžiai Nijolės-Puranaitės-Benotienės)

Kviečiame visus dainos mylėtojus ruošti kelionei į Dainų šventę

Toronte, Kanadoje. Liepos 2, 3 ir 4 dienomis į Torontą suvažiuoja 1,100 choristų iš visos Šiaurės Amerikos bei Lietuvos, Anglijos ir Lenkijos. Jie sudarys šventės koncerto jungtinį chorą. Atvyksta iš Lietuvos žinomas dainininkas Marijonas Mikutavičius, kurio koncertu penktadienį prasidės neužmirštamas Dainų šventės savaitgalis. Bus smagi šeštadienio “Miestelio vakaronė” ir kilmingas baigminis “Miško balsai” pokylis sekmadienį.

Platesnė informacija apie šventės programą ir renginius rasite spaudoje ir tinklalapyje www.dainusvente.org Ten pat galima užsakyti bilietus.

Iki pasimatymo Toronte!

IX Dainų šventės rengimo komitetas

EDGARAS MONTVIDAS ANGLIJOS OPEROJE

Anglijos nacionalinėje operoje sėkmingai pagrindiniame Nemorino vaidmenyje (Donizetti „Meilės eliksyras“) debiutavęs Edgaras Montvidas ir dainavęs italų k. anglų spaudoje sukėlė diskusiją apie tai, ar nevertėtų nacionalinės operos labiau priartinti prie daugkalbystės, kuri puikiai atspindėtų realią visuomenės įvairovę.

Kritikai gyvai reagoavo ir gyrė lietuvį. Netrukus E.Montvidas, iš pradžių pakeitęs susirgusį dainininką, į Anglijos nacionalinėje operoje sugrįžo dar dviem spektakliams (kovo 16 ir 23 d.), galutinai pakerėdamas reiklų operos teatro publiką ir užbaigdamas šios operos rodymo sezoną.

Pilnutėlė Anglijos nacionalinėje operoje salė idėmiai klausėsi operos administracijos pranešimo apie pokyčius dainininkų sudėtyje ir kikeną išgirdę, kad apsirgusį dainininką pakeis E.Montvidas, grąžindamas dalį specialiai šiam pastatymui į

teikė dar daugiau aktualumo ir atpažįstamumo. Publika iš susižavėjimo trypė kojomis.

E.Montvido Nemorinas buvo jausmingas ir itin išraiškingas, vaidyba sąmoningai kampuota su gera ironijos doze, ansambliai itin muzikalūs ir išbaigti, o garsioji Nemorino arija „Una furtiva lacrima“ – aukščiausios atlikimo kokybės. Atrodė, kad Montvido muzikalumas pasitarnavo ir italų kalbai, šalia kurios anglų k. skambėjo šiurkštakai.

Šiuo vaidmeniu E.Montvidas dar sykį įrodė, kad jau yra visiškai pasirengęs vaidmenims pagrindinėse scenose. Ir netrukus į jas sugrįš – kitų metų pavasarį dainininkas grįžta į Škotijos nacionalinę operą Hercogo vaidmeniui Verdi operoje „Rigoletas“, o 2013 metų kalendoriuje jau yra įrašyta pagrindinė Jungtinės Karalystės operos scena – Karališkoji opera.

Meninės programos dainininkai, Dariaus Polikaičio vadovaujami, susilaukė ovacijų už dainavimą Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo šventėje Čikagoje. Priekyje Irena Dirdienė, šventės rengimo komiteto pirmininkė Jūratė Variakojienė, programos vedėja Dalia Sokienė ir ALTS pirmininkas Petras Buchas.

Ginto Beržinsko nuotr.

„SUGRĮŽIMŲ“ FESTIVALIS VĖL SUBURS LIETUVIŲ MUZIKUS PASAULYJE

Vilnius, kovo 23 d. (ELTA). Vokietijoje gyvenančios ir dirbančios smuikininkės Dalios Stulgytės-Schmalenberg koncertu „Saulės“ koncertų salėje Šiauliuose trečiadienį startuoja 12-asis muzikos festivalis „Sugrįžimai“.

Kovo 25 d. viešnia iš Vokietijos kartu su pianiste Aleksandra Žvirblyte ir Šv. Kristoforo kameriniu orkestru koncertavo ir Vilniuje, Šv. Kotrynos bažnyčioje.

Lietuvos muzikų rėmimo fondo rengiamame „Sugrįžimų“ festivalyje iki gegužės vidurio numatoma surengti 15 koncertų. Kitose šalyse gyvenantys ar studijuojantys lietuvių muzikai gimtinėje pasirodys kartu su užsienio ir Lietuvos kolegomis.

Pasak Lietuvos muzikų rėmimo fondo direktorės

Liucijos Stulgienės, vienas iš svarbiausių šio fondo veiklos tikslų - bendradarbiauti su mūsų tautiečiais užsienyje, ten įsitvirtinusiais, jau dirbančiais ar dar tik studijuojančiais.

„Šis dialogas tęsiasi jau beveik aštuoniolika metų, nes „Sugrįžimų“ festivalis augo iš atskirų mūsų tautiečių koncertų Lietuvoje. Šis kūrybinio bendradarbiavimo metraštis yra labai turtingas, nes ir tuo būdu lietuviška muzika gali plisti užsienio kraštuose, pagaliau su mūsų atlikėjais Lietuvą pamato ir jų kolegos muzikantai“, - sako L. Stulgienė.

Šįmet „Sugrįžimai“ sulauks muzikų iš Italijos, Didžiosios Britanijos, Jungtinių Amerikos Valstijų, Šveicarijos, Vokietijos, Austrijos. Atvyksta pianistės Rūta Stadalnykaitė, Gintautė Gataveckaitė, Liana Dolidzė, dainininkai Justina Gringytė,

Vytautas Vepštas, Erika Navickaitė-Majstor, vargonininkas Virginijus Barkauskas, fleitistas Vytenis Gurstis.

Tradiciiniame lietuvių išėivijai skirtame vakare šįmet bus prisimintas pernai miręs poetas **Kazys Bradūnas**, ilgą laiką gyvenęs ir kūręs Jungtinėse Amerikos Valstijose, o atkurtos nepriklausomybės metais iki mirties gyvenęs Vilniuje.

„Sugrįžimų“ koncertai ir renginiai vyks Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje, Taikomosios dailės muziejuje, Stasio Vainiūno namuose, Vilniaus paveikslų galerijoje, Mykolo Romerio ir Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijose, Vilniaus arkikatedroje bazilikoje, Lietuvos nacionalinėje ir Kauno filharmonijose, Marijampolės Šv. Arkangelo Mykolo bažnyčioje ir kt.

Kalba laureatė Violeta Židonytė, kuriai konkurse paskirta premija už romaną „Liepų medaus nebus“.

Ginto Beržinsko nuotr.

anglų kalbą versto ir pritaikyto libreto atgal į italų kalbą.

Jonathan Millerio pastatymas perkėlė XIX a. operos veiksmą į 1950-ųjų Ameriką (operos pastatymas priklauso „New York City Opera“), iš naujo verčiant libreto tekstą į anglų k. ir atskleidžiant jame slypinčias šiuolaikines realijas, veiksmą perkeliant į tipišką amerikietišką užkandinę, bei sumaniai ir juokingai apžaidžiant amerikietiškosios kultūros ikonas (Adina kaip Marilyn Monroe, Dr. Dulcamara kaip Elvis Presley, melancholiškas kaubojus Nemorino ir pan.).

Konteksto perkeitimas ir atnaujintas libreto vertimas suveikė švelniai ironiškai, o nevalingai atsiradęs anglų ir italų kalbų mišinys bei žaidimas abiem kalbomis puikiai atskleidė šiandien mus supančią kalbų maišalynę. Pastatymui keliakalbiai ansambliai su-

Įtakingo muzikos kritiko Normano Lebrechto tinklaraštyje, o vėliau ir „The Guardian“ prasidėjo diskusija apie tai, ar nevertėtų keisti Anglų nacionalinės operos tradicijos dainuoti tik anglų kalba. Šių diskusijų priežastis – lietuvių tenoras E.Montvidas, Donizetti operoje „Meilės eliksyras“ praejusią savaitę pakeitęs susirgusį pagrindinio vaidmens Nemorino atlikėją, per vieną repeticiją lengvai „įvažiavęs“ į jam visiškai naują pastatymą ir šalia angliškai dainuojančių kolegų operą atlikęs italų kalba.

Pasak žymaus kritiko, ši kalbų maišalynė visiškai netrukde ir priminė tą „lingvistinę košę, su kuria susiduri kiekvieną dieną viršutiniame Londono autobuso aukšte“. Galbūt Anglų nacionalinei operai tai galėtų tapti įpročiu, priduria „The Guardian“ menų korespondentė Charlotte Higgins.

**Kviečiame visus į Akademinio Skautų Sąjūdžio
Clevelando Skyriaus rengiamą**

**solistės Virginijos
Bruožytės Muliolienės
ir pianisto
Michael Borowitz
KONCERTĄ
„PAVASARĮ SUTINKANT“**

**Šeštadienį, bal. 10 d., 7:00 v.v.
Šv. Kazimiero parapijos salėje**

Bilietus galite įsigyti parapijoje sekmadieniais

Kun. Jaunius Kelpšas taria invokacijos žodžius Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo šventėje Čikagoje.

Ginto Beržinsko nuotr.

**NAUGARDUKAS PRIMINS VYTAUTO DIDŽIOJO IR JOGAILOS
SLAPTĄ SUSITARIMĄ PRADĖTI ŽALGIRIO MŪŠĮ**

Žalgirio mūšio 600 metų jubiliejaus renginiai šią vasarą vyks ir Naugarduke - birželio mėnesį šiai istorinei sukakčiai rengiamas viduramžių kultūros festivalis „Naugarduko pilis 2010“, kurį remia Baltarusijos kultūros ministerija.

Naugardukas neatsitiktinai pasirinktas mūšio jubiliejui minėti - dar iki Žalgirio mūšio, 1408-aisiais, įvykęs slaptas Vytauto Didžiojo ir Jogailos susitikimas, kuriame buvo sutarta pradėti karą prieš kry-

žiuočių ordiną. Naugarduko karių būriai taip pat dalyvavo Žalgirio mūšyje - apie tai primena memorialinė lenta miesto bažnyčioje.

Birželio 25-27 dienomis Naugarduke suplanuota plati festivalio programa, kurioje dalyvaus 10 karinių-istorinių klubų, kaskadininkai, raiteliai, lan- kininkai, viduramžių muzikos ir šokio ansambliai iš Baltarusijos, Lietuvos, Lenkijos, Čekijos, Rusijos. Penktą kartą vyksiančiame festivalyje tradicija tampa

riterių kovos, viduramžių buities, amatų ir pramogų demonstravimas.

Pagrindiniai Žalgirio mūšio minėjimo renginiai suplanuoti birželio 26 dieną, kai per miestą žygiuos teatralizuotos eitynės, dalyvaujant Vytautui Didžiajam ir karaliui Jogailai su svitomis. Festivalio atidarymo iškilmės vyks pagrindinėje miesto aikštėje, jose dalyvaus Jankos Kupalos dramos teatro ir Nacionalinio operos teatro artistai.

**A.KUBILIAUS IR V.PUTIN SUSITIKIME
- IR APIE SAŽINGŲ ISTORIJOS
TYRINĖJIMŲ SVARBĄ**

Lietuvos Vyriausybės vadovas Andrius Kubilius teigiamai vertina Rusijos premjero Vladimir Putin ketinimus balandžio 4-ąją drauge su Lenkijos premjeru Donald Tusk pagerbti Katynės memorialo aukas ir padėti gėlių ant nužudytųjų kapų.

„Tokie faktai teikia vilties, kad Rusija peržiūrės savo vertinimus ir dėl tragiškų Sausio 13-osios įvykių Lietuvoje. Norime kitokio požiūrio į mūsų laisvės kovų istoriją. Baltarusijos prezidentas Aleksandras Lukašenka jau padeda Lietuvai Sausio 13-osios byloje. Tikimės, kad ir Rusijos požiūris keisis. Lietuvai buvo labai sudėtinga prieš visą pasaulį pripažinti, kad būta faktų, kai lietuviai karo metais žudė žydus. Pripažinti ir atsiprašyti, gerbiant kiekvienos tautos

žmogiškąją kančią“, - sakė A.Kubilius.

Ministras pirmininkas A.Kubilius kovo 26 d. Maskvoje susitiko su Rusijos premjeru V.Putinu. Susitikimo metu buvo kalbama ir skaudžiomis istorinėmis temomis.

Rusijos premjeras V.Putin pasiūlė kurti pasitikėjimo forumus, tokius kaip Rusija turi su Čekija, Lenkija, kur atvirai diskutuojama skaudžiais bei sudėtingais istoriniais klausimais, kol prieinamas abi puses tenkinantis sprendimas.

A.Kubilius teigė manęs, kad šis susitikimas gali atverti naujas galimybes, o sąžiningų istorijos tyrinėjimų svarba gali tapti reikšmingu atspirties tašku siekiant konstruktyvia vaga pakreipti dvišalius Lietuvos ir Rusijos santykius ypač opia praeities tema.

Vėliau renginiai persikels ant Pilies kalno, į katalikų ir stačiatikių šventoves. Naugarduke numatoma ir apskritojo stalo diskusija „Žalgiris Baltarusijos istorijoje“, o Kraštotyros muziejus pristatys elektroninį projektą „Vytauto ir Jogailos epocha“.

Paskutinę festivalio dieną vyks tradicinė masinė inscenizacija „Kryžiuočiai puola

Naugarduko pilį“, pranešė agentūra *BELTA*.

Naugarduko medinė pilis piliakalnyje buvo pastatyta XI a. Rusios kunigaikščių, o XIII a. viduryje Naugardukas buvo prijungtas prie Lietuvos ir valdomas karaliaus Mindaugo sūnaus Vaišelgos. Mūrinė pilis Naugarduke buvo pastatyta Vytauto Didžiojo valdymo metais (1392-1430).

**NEGATYVI IR POZITYVI
VIDURIO EUROPOS LAISVĖ
PRIEŠ 1989-UOSIUS IR PO JŲ**

Tomas Kavaliauskas
(Iš „Kultūros barai“)

Vidurio Europa 1989-aisiais atsuko nugarą sovietinei marksizmo ideologijai, kuri per prievartą diegė vieną visai žmonijai bendrą tikslą. Galbūt sovietai ir iškraipė Marxo filosofiją, bet marksizmas jiems labai pravertė kaip įrankis kritikuoti liberaliems Vakarams, peršantiems naują demokratijos versiją ir kapitalistinę ekonomiką. O 1989-ieji tapo ideologinio posūkio 180 laipsnių kampu metais. Bent taip atrodė revoliucinio įkarščio apimties protams.

Apsiriboti vienu galutiniu atsakymu, paaiškinančiu politinį gyvenimą, reikštų išeiti „moralinių atostogų“, – savo „Pragmatizmo teorijoje“ teigia William James. Isaiah Berlin įsitikinimu, įvairios socialinės ir politinės teorijos kuriamos todėl, kad nesutariama dėl gyvenimo tikslų, nes jų yra daug ir jie „nuolat tarpusavyje konkuruoja“, antraip Rojaus sodo protėvius būtume seniai palikę ramybėje. Lygiai taip pat skeptiškai jis vertina ir išankstinius

susitarimus dėl tikslų, nes tada lieka tik pasirinkti priemones jiems pasiekti, o tai jau ne politinis, bet techninis klausimas.

„Manyti, kad visos vertybės gali būti surikiuotos vienoje skalėje taip, kad vien žvilgsnio pakaktų aukščiau-siajai nustatyti, reikštų falsifikuoti mūsų žinojimą, kad žmonės yra laisvi veiksniai, o moralinį sprendimą laikyti veiksmu, kurį galima atlikti su logaritmine liniuote.“1 Štai kodėl tie, kurie tiki galutiniu proto triumfu ar proletariato revoliucija, turėtų tikėti ir tuo, kad politines ir moralines problemas galima redukuoti iki technologinių.

Pasak Berlin, universalus susitarimas dėl politinių tikslų, neva užtikrinantis tobulą socialinę harmoniją, eliminuotų pačią laisvę, nes laisvė – tai galimybė pasirinkti, ką ir kaip veikti. Šis Oksfordo profesorius, būdamas liberalas, traktavo ją kaip didžiausią vertybę. Negali dominuoti viena marksistinė politinė filosofija,

daugybė idėjų turi būti diskutuojamos, kad galėtume laisvai pasirinkti. Atviras mąstymas randa atsakymus į įvairius politinius klausimus.

Egzistencinį norą šlietis prie Vakarų Europos vaizdingiausiai išreiškė rytų vokiečiai, 1989-ųjų lapkričio 9 d. nugriovę Berlyno sieną. Tačiau Baltijos kelias taip pat ne ką mažiau vaizdingas. Vokiečiai skaldė mūro luitus, o lietuviai, latviai ir estai susikabino karštais delnais.

Michail Gorbačiovo, žinoma, nedarė nei to, nei ano, bet vis tiek gavo Nobelio Taikos premiją – nors jis ir neperkirpo simbolinės raudonos juostelės su kaspinėliu, leisdamas buvusiai „socializmo pasiekimų vitrinai“ pulti į glėbį „supuvusiems Vakarams“, bet buvo atlygintas už tai, kad netrukdė to daryti.

Baltijos kelias, 1989-ųjų rugpjūčio 23 d. nusidriekęs nuo Vilniaus iki Rygos ir nuo Rygos iki Talino, – taip pat neįtikėtinas veiksmas, išreiškęs politinę valią ir egzistencinį poreikį išsilaivinti iš okupacinio sovietų režimo ir paskelbti Baltijos šalių nepriklausomybę. Tačiau teisę į laisvę Vidurio Europai dar reikėjo išsikovoti.

Laisvės siekta ir 1956-ai-

siais Budapešte, ir 1968-aisiais Prahoje. Vis dėlto, nepaisant ryžto ir aukų, nemelavo tik trečias kartas ir po paskutinio bandymo nusimesti okupacinio režimo primestą tvarką turėjo praeiti dar daugiau kaip dvidešimt ilgų gyvenimo nelaisvėje metų.

Iki 1989-ųjų terminas Vidurio Europa apskritai nebuvo vartojamas. Žemynas buvo padalytas į dvi dalis – „civilizuotą“ Vakarų ir „necivilizuotą“, „neprogresyvią“, „antivakarietišką“ Rytų Europą. Kaip ir Berlynas. BBC radijas, kai kalba apie posovietinę Vidurio Europą, net ir šiandien vis dar ima ir lepteli: the former Eastern Europe, suprask, toji „buvusioji Rytų Europa“. Ir tai sako profesionalūs žurnalistai, tarsi Rytų Europa iš tikrųjų galėtų virsti „buvusiaja“, t. y. tarsi geografinis „vienetas“ galėtų „persikelti“ iš vienos vietos į kitą. Suprantama, 1989-aisiais ne Rytai pasislinko į žemyno vidurį, o pasikeitė geopolitinis jų statusas – posakis the former Eastern Europe turi geopolitinę, o ne geografinę prasmę. 1989-ieji yra Vidurio ir Vakarų Europos geopolitinės konsolidacijos pradžia.

Vidurio Europa iki 1989-

ųjų neturėjo laisvės, tačiau puoselėjo jos ilgesį. Laisvė atėjo, kai griuvo Siena – fizinė ir simbolinė. To pasiekti padėjo Vidurio Europos gyventojų solidarumas ir valia, išreikšta masinėmis demonstracijomis. Pasak Berlio, tai laikytina negatyvios laisvės etapu, nes čia „laisvės gynimo tikslas negatyvus – atsikratyti kišimosi.“3 „Negatyvi“ laisvė susijusi su atsakymu į klausimą: „Kokios erdvės ribose subjektui – asmeniui ar asmenų grupei – leidžiama ar leistina daryti tai, ką jis sugeba, arba būti tokiam, koks jis galėtų būti, jei nesikištų kiti asmenys?“

Vidurio Europa beveik pusę amžiaus buvo priklausoma nuo kitų primestos tvarkos, kiti nustatydavo, kas leidžiama, o kas neleistina, todėl daryti to, ką sugeba, arba būti tokiais, kokie galėtų būti, jei kiti nesikištų, vidurio europiečiai negalėjo, nes juos varžė pati politinė ir ekonominė sistema. Vidurio Europos nepriklausomybės sąjūdžių vadovai siekė fundamentalaus perėjimo iš socialistinės ekonomikos į kapitalistinę, iš komunistų partijos režimo į pliuralistinę demokratinę politinę sistemą. Tai ir yra negatyvi laisvė.

(Bus daugiau)

RENGINIŲ KALENDORIUS

BALANDŽIO 10 d. šeštadienį, 7:00 v.v. Šv. Kazimiero parapijos viršutinėje salėje įvyks sol. Virginijos Muliolienės koncertas. Rengia Akademinis Skautų Sąjūdis.

BALANDŽIO 30 – GEGUŽĖS 1 ir 2 dienomis –60-sios ŠALFAS s-gos sporto žaidynės Clevelande, OH. Rengia –Clevelando LSK „Žaibas“. *Informuoja Vidas Tatarūnas tel. 440-209-0440, e-paštas: tatarunas@att.net*

B. OBAMA GALI NETEKTI PATIKIMUMO

Šią savaitę Amerikos prezidentas Barack Obama pasiekė savo reikšmingiausią pergalę Kongrese, kai Atstovų Rūmai pritarė sveikatos apsaugos sistemos pertvarkymui. Nemažesni iššūkiai jo laukia užsienio politikoje: JAV santykiai su musulmonų šalimis gali pablogėti ilgam laikui.

Nors pagrindinis Vašingtono trumpalaikis siekis yra užkirsti kelią Iranui pagaminti branduolinį ginklą, dar svarbesnė užduotis – stabilizuoti vadinamąją krizės arką, kuri driekiasi nuo Viduržemio jūros iki Afganistano-Kinijos sienos.

Šios musulmonų apgyvendintos žemės yra pagrindinis teroristų židiny. Stabilumo nebus, kol musulmonai manys, jog Amerika persekioja jų tikėjimo brolius. O jie tai galvos, kol nebus išspręsta palestiniečių problema.

Nuo pat savo kadencijos pradžios Obama daug reikšmės skyrė santykiams su musulmonų šalimis. Jis pasakė, kad Jungtinės Valstijos nėra jų priešas, pažadėjo įsiklausyti į jų nuomonę. Jis lankėsi arabų šalyse.

Obama pareiškė esąs pasiryžęs tartis su Iranu. Jei Teheranas atgniauš savo kumštį, jis matys ištįstą JAV ranką. Duota suprasti, kad šis pasiūlymas galioja ir kitiems musulmonams. Jis žadėjo išjudinti Izraelio ir palestiniečių taikos derybas, pareikalavo, jog Tel Avivas nutrauktų naujų gyvenviečių palestiniečių teritorijoje statybą.

Lyg šiol jo pastangos bergždžios. Izraelis atsisakė nutraukti nausėdijų statybą, o Vašingtonas nuolaidžiavo. Pernai spalio pabaigoje Užsienio reikalų ministrė Clinton pavadino Izraelio ministro pirmininko Netanyahu pasiūlymą šiek tiek apriboti, o ne sustabdyti nausėdijų statybą precedentu neturinčia

nuolaida.

Padėtis lyg ir keičiasi. Izraeliui pranešus apie plataus masto statybas Rytų Jeruzalėje per viceprezidento Biden vizitą Izraelyje šio mėnesio pradžioje, **Vašingtono kantrybė sprogo**. Amerika nedviprasmiškai reiškė savo pasipiktinimą, reikalavo gyvenviečių statybos nutraukimo. Padidėjo įtampos, pradėta kalbėti apie didžiausią Amerikos ir Izraelio santykių krizę per pastaruosius 25 metus.

Šią savaitę Netanyahu lankėsi Vašingtone, siūlė kai kurių nuolaidų ir kompromisų, bet atmetė pagrindinį Vašingtono reikalavimą. Pasak Netanyahu, Jeruzalė nėra nausėdija, bet mūsų sostinė, ten nebus nutraukiamos statybos.

Šį kartą Vašingtonas laikosi tvirčiau. Clinton pareiškė, kad, naujos statybos Rytų Jeruzalėje ar Vakarų Krante pakerta abipusį pasitikėjimą ir sunkina pastangas atnaujinti taikos derybas su palestiniečiais. Visos šalys, tarp jų Izraelis, turi priimti sudėtingus, tačiau būtinus sprendimus.

Amerikos generolai neslepia savo susirūpinimo. Irako stabilizavimo architektas generolas Petraeus pareiškė, kad Izraelio-palestiniečių konfliktas didina pavojų Amerikos strateginiams interesams.

Antradienį Netanyahu net du kartus susitiko su Obama, antro susitikimo paprašė Izraelio premjeras. Bet nebuvo ženklų, kad nesutariamai pašalinti. Po susitikimo nebuvo spaudos konferencijos, iš Baltųjų Rūmų išėjęs Netanyahu vos žvilgtelėjo į žurnalistus.

Didėja spaudimas Izraeliui. **Europos Sąjungos** užsienio politikos vadovė Catherine Ashton pareiškė, kad ES pozicija dėl gyvenviečių yra aiški. Gyvenvietės yra neteisėtos, gali padaryti dviejų šalių susitarimą neįmanomą. Ji kriti-

ADVENTO VAKARĄ PAGERBTAS ŽURNALISTAS VYTAUTAS GEDGAUDAS

Daiva Šalc

*Vilniaus Universiteto žurnalistikos 3 kurso studentė,
Vytauto Gedgaudo vardinės stipendijos laureatė*

Besibaigiant praėjusiam tūkstantmečiui, 1999 m. lapkričio 29-ąją, Jungtinių Amerikos Valstijų mieste Klyvlende nustojo plakti žurnalisto ir redaktoriaus Vytauto Gedgaudo širdis. Simboliškai paminėti ir atiduoti pagarbą prieš dešimtmetį užgesusiam žmogui, daug prisidėjusiam prie žurnalistikos tobulinimo Lietuvoje ir už jos ribų, Vilniaus Universiteto Žurnalistikos instituto studentai savo iniciatyva suorganiza-

vo Advento vakarą. Prieš pat Šv. Kūčias, gana žvargbų gruodžio 15-osios vakarą Vilniaus universiteto Mažojoje auloje – salėje, XVIII a. laikytoje puošniausia visame Vilniuje ir naudotoje net gi Valstybės reprezentacijai, vyko susijudimas. Klasicistinės tapybos, pusapskritiminių langų bei kolonų apsuptis priglaudė žurnalistų bendruomenę: ŽI dėstytojus, studentus, žurnalistus, Vytauto Gedgaudo premijos laureatus ir svečius. Į renginį atvyko ir VU komunikacijos fakulteto dekanas Andrius Vaišnys, ŽI direktorius Žygyntas Pečiulis. Vakaro metu skambėjo gyva studentų muzika ir dainos, akomponuojant saksofonu buvo skaitomos eilės. Prisiminimais apie Vytautą Gedgaudą dalinosi žurnalistai Aldona Žemaitytė ir Domas Šniukas, plačiai ir įdomiai pristatę Jį kaip asmenybę, jo gyvenimo siekius bei

kavo Izraelio politiką Gazos ruože, dėl kurios smarkiai kenčia vietos palestiniečiai.

Panašiai prabilo Jungtinių Tautų generalinis sekretorius Ban Ki-moonas. Jis pasmerkė Gazos Ruožo blokadą, kuri sukelia „nepriimtinas kančias“ gyventojams, bei nausėdijų plėtrą.

Lemiamą žodį tars Vašingtonas. Izraelis nepaisys kitų šalių protestų, jei turės Amerikos paramą. Jei Vašingtonas vėl nusileis, Obama neteks patikimumo, JAV santykiai su musulmonų šalimis pablogės ilgam laikui. Ne be pagrindo sustiprės įsitikinimas, jog Amerika tiesiog negeba būti neutrali ir bešališka, net kai jos prezidentas vaizduojasi esąs musulmonams palankus, o Izraelio politika akivaizdžiai pažeidžia tarptautinę teisę ir apsunkina taikos derybas.

Tokiu atveju būtų buvę geriau, jei Obama nebūtų ištisęs ranką musulmonams, nes paaiškėtų, kad ji buvo tuščia.

Kęstutis Girnius, LRT

Vytautas Gedgaudas buvo 26 metus „Dirvos“ redaktorius

laikotarpio sąlygas.

„Būta daug idealizmo, dirbta suduriant galą su galu – tik už honorarą. Žurnalistika kaip profesija lukštenosi iš visuomeniškojo kevalo, kada rašyti spaudai buvo pareiga, kada žurnalistais antraeilėse pareigose dirbo gydytojai, advokatai, inžinieriai, kunigai...“, - V. Gedgaudo žurnalistinio kelio pradžią atskleidė D. Šniukas. Anot jo, V. Gedgaudas visą gyvenimą žurnalistinėje ir visuomeninėje veikloje išliko reiklus tiek rašymo ir kalbos kultūrai, tiek pagarbai kito nuomonei.

Panašiai apie V. Gedgaudo asmenybę atsiliepė ir žurnalistė A. Žemaitytė: „Koks buvo Vytautas Gedgaudas? Visuomet besišypsantis, su humoru, kuklus, kantrus, begalinio darbštumo ir pasišventimo žurnalistikai pavyzdys. Pavyzdys mums, atgimusios Lietuvos žurnalistams“. Vytauto Gedgaudo premijos laureatė pabrėžė, kad visi mes, stipendininkai, turime stengtis būti verti V. Gedgaudo vardo, jo darbų ir idealų, kad turime nepasiduoti žurnalistikos Lietuvoje ir turėti savo nuomonę, sąžinės jausmą bei nesivaikyti netikros šlovės.

To būtų norėjęs ir pats žurnalistas V. Gedgaudas, kuris, pasak jo žmonos Stefos Gedgaudienės, buvo idealistas. Jam rūpėjo žurnalistikos ateitis, užtikrintas per žiniasklaidą puoselejamų vertybių tęstinumas. „Žmonės mato, kaip yra, o aš matau, kaip gali būti“, - buvo jo mėgiama Robert Kennedy citata, ir siekis to buvo jo gyvenimo būdas.

„Prieš dešimtmetį mano vyro laidotuvių metu surinktos aukos buvo skirtos jo vardinės stipendijos steigimui. Ja norėta skatinti, kad turėtų būti ne tik dirbama, bet ir siekiama tikslo, teigiamų permainų, formuotųsi vizija“, - sakė S. Gedgaudienė.

Advento vakaro pabaigoje ŽI direktorius Ž. Pečiulis įteikė dvi vardines Vytauto Gedgaudo stipendijas: vieną

„DIRVAI“ AUKOJO

A.Simonaitis, Rockford, IL... 100
B.Maziliauskienė,
Toronto, CANADA52
E.Bartkus, Beverly Shores, IN 25
J.Miglinas, Chicago, IL20
A.Strazdas, Placentia, CA20
R.Aidis, Bethesda, MD10
R.Hennings, Claremont, CA ...10
V.Muliolis, Moon Twp., PA.....10
G.Sabataitis, Parma, OH10
R.Žiedonis, Willoughby, OH... 10

**Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame**

gavau aš, Daiva Šalc, o kitą – specialią, skirtą žurnalisto mirties dešimtečio sukakčiai – Justinas Simanavičius. Abu esame VU ŽI trečiojo kurso studentai, kuriems šis įvertinimas – tai noras ir pareiga įrodyti, kad stipendiją gavome ne tik dėl gerų egzaminų rezultatų, kad turime pakankamai gabumų pateisinti V. Gedgaudo stipendininkų vardą ir parodyti savo žurnalistinį meistriškumą. Tai – mūsų visų, būsimų ar jau dirbančių žurnalistų, sunkaus ir nuolatinio darbo, įdėtų pastangų bei sugebėjimų įvertinimas. Gyvenime svarbiausia ne pinigai, o neparduoti savo sąžinės, dorumo ar teisybės principų ir padėti šias vertybes įskiepyti aplinkiniams.

Ligi šiol vardine Vytauto Gedgaudo stipendija buvo apdovanoti šie gabiausi ir geriausiai besimokantys žurnalistikos studentai: Vaida Bielskytė, Linas Kmieliauskas, Jurgita Kuzminskaitė, Mantas Katinas, Jolanta Germanavičiūtė, Donatas Grybauskas, Liudmila Kudinova, Deividas Jursevičius, Asta Borusevičiūtė, Gedas Saročka, Vilija Pakalkaitė, Artūras Anužis, Gabija Lunevičiūtė, Tomas Vaiseta, Rugilė Gaidukaitė, Artūras Pučėta, Agnė Skamarakaitė, Mindaugas Nastaravičius, Dovilė Jablonskaitė, Toma Jonuškaitė, Mitkaitė Justina, Gediminas Cibulskis, Viktorija Rinkevičiūtė, Mindaugas Jackevičius, Adomas Taraskevičius ir Vaida Gustaitytė.

Vytauto Gedgaudo palaikai dabar ilsisi Vilniaus Antakalnio Literatų kalnelyje, šalia mūsų menininkų, kitų garsių išeivijos lietuvių, mylėjusių Lietuvą ir dirbusių jos laisvei ir kultūrai. Prisimintinas pasiliks gerbiamo Domo Šniuko baigiamasis linkėjimas nepamiršti, kad „žurnalisto profesija visų pirma yra vesti, bet ne pataikauti ar tarnauti. Būti tokiais, koku buvo Vytautas Gedgaudas ir daugelis jo kartos kolegų.“

Ž. ILGAUSKAS SUGRĮŽO IR „CAVALIERS“ ŠVENTĖ PERGALE

Pirmaujanti NBA lygoje Cleveland „Cavaliers“ svečiuose 105:92 nugalėjo New Orlean „Hornets“ ekipą su Dariumi Songaila.

Į Cleveland klubą sugrįžęs vidurio puolėjas Žydrūnas Ilgauskas per 17 min. pelnė 1 tašką (dvitaškai 0/2, baudos 1/2), atkovojo 3 kamuolius, atliko 2 rezultatyvius perdavimus, suklydo 1 ir prasižengė 3 kartus.

Kaip žinoma, lietuvis vasario mėnesį po mainų atsidūrė Vašingtono „Wizards“ komandoje, tačiau atsisakė joje žaisti. „Wizards“ paleido lietuvį už išpirką ir šis antradienį pasirašė naują sutartį su „Cavaliers“, galiosiančią iki sezono pabaigos.

Rytų konferencijoje ir absoliučioje lygos įskaitoje pirmaujančiai „Cavaliers“ (57 pergalės/15 pralaimėjimų) komandai LeBron Jamesas pelnė 38 taškus, J. J. Hickson surinko 20 taškų, Delonte West pridėjo 15 taškų, o Antawn

Jamison sąskaitoje – 11 taškų ir 11 atkovotų kamuolių.

D. Songaila per 24 min. surinko 11 taškų (dvitaškai 5/9, baudos 1/2), atkovojo 3 ir perėmė 2 kamuolius, atliko rezultatyvų perdavimą bei 2

kartus prasižengė.

„Hornets“ (34/39) ekipai Marcus Thornton pelnė 20 taškų, Darren Collison – 17, David West – 16.

„Hornets“ Vakarų konferencijoje užima 11-ąją vietą.

S. KRUPCEKAITEI - PASAULIO ČEMPIONATO SIDABRAS!

Balerupas, kovo 24 d. (ELTA). Lietuvos dviratininkė Simona Krupeckaitė Danijoje vykstančio pasaulio dviračių treko čempionato 500 m atskiro starto lenktynėse trečiadienį iškovojo sidabro medalį.

Praėjusių metų planetos čempionė distanciją įveikė per 33,462 sek. (vid. greitis - 53,792 km/h) ir 0,081 sek. nusileido aukso medalį iškovojusiai australėi Anna Meares, (vid. greitis - 53,922 km/h).

26-erių metų Australijos dviratininkė planetos pirmenybių nugalėtoja tapo trečiąją

kartą. Prieš tai ji šiose varžybose triumfavo 2004 ir 2007 metais.

Bronzos medalis atiteko baltarusėi Olgai Panarinai - 33,779 sek.

S. Krupeckaitė priklauso šios rungties pasaulio rekordas - 33,296 sek. Jį lietuvė pasiekė pernai kovo 25 dieną Pruskoje (Lenkija) vykusiose planetos pirmenybėse.

Kita Lietuvos atstovė - Gintarė Gaivenytė pranoko tris varžoves ir užėmė 11-ąją vietą (35,063 sek.).

S. Krupeckaitė, kurios pirmasis treneris - Alvydas

Surgautas, 2008 metų pasaulio čempionate Mančesteryje (Anglija) 500 m atskiro starto lenktynėse iškovojo sidabro medalį, o 2004 metų pasaulio čempionate Melburne (Australija) pelnė bronzą. 2005 metų pasaulio čempionate Los Angeles (JAV) Simona šioje rungtyje buvo aštunta, 2006 metų pasaulio pirmenybėse Bordo (Prancūzija) - penkta, o 2007 metų planetos čempionate Maljorkoje (Ispanija) - ketvirta.

Atėnų olimpinėse žaidynėse 500 m atskiro starto lenktynėse S. Krupeckaitė užėmė ketvirtąją vietą.

LFF OFICIALIAI PRISIJUNGĖ PRIE UEFA TEISĖJŲ KONVENCIJOS BEI „GRASSROOTS“ CHARTIJOS

Tel Avivas, kovo 25 d. (ELTA). Izraelyje vykstančio Europos futbolo sąjungos (UEFA) 34-ojo kongreso išvakarėse UEFA prezidentas Michel Platini ir Lietuvos futbolo federacijos (LFF) prezidentas Liutauras Varanavičius savo parašais patvirtino oficialų LFF prisijungimą prie UEFA teisėjų konvencijos ir „Grassroots“ (masinio futbolo) chartijos, skelbiama LFF pranešime spaudai.

„Tai labai aukštas mūsų federacijos veiklos įvertinimas. Vien vaikų, žaidžiančių futbolą, turime apie 50 tūkst., 200 mokyklų ir darželių dalyvauja mūsų rengiamose masinio futbolo programose, prie mokyklų įrengta apie 100 mažų dirbtinės dangos futbolo aikštelių. Tai neliko nepastebėta Europoje.

Vis dėlto dar turime ką veikti, vystydami moterų, neigaliųjų futbolą, - sakė L. Varanavičius. - Su teisėjais prieš daugiau kaip dvejus metus pradėtas darbas taip pat nenuėjo veltui - galime didžiuotis šiuo pasiekimu. Tikiuosi, kad tai duos dar didesnę postūmį mūsų teisėjams tobulėti”.

Sprendimas dėl Lietuvos priėmimo į Teisėjų chartiją buvo priimtas dar metų pradžioje Maltoje vykusiame UEFA vykdomojo komiteto posėdyje. Kartu su Lietuva į prestižinį klubą įstojo Italija, Kipras, Moldova ir Velsas. Šiuo metu iš 53 UEFA narių Teisėjų konvencijai priklauso 30 šalių.

UEFA teisėjų konvencijos nuostatai kelia daug reikalavimų, kurie nuo šiol bus privalomi Lietuvai.

Jeigu planuojate pirkti arba parduoti namą, prieš priimdami galutinį sprendimą apsilankykite šiose interneto svetainėse, arba paskambinkit

LINUI MULIOLIUI - 216-387-3204

linas@fixlerrealty.com

www.ClevelandHousingMarket.com
www.LyndhurstOhioHomes.com
www.Euclid-Homes.com
www.Richmond-Heights-Homes.com
www.MayfieldHomes.net
www.Pepper-Pike-Homes.com
www.SouthEuclidHomes.com
www.Beachwood-Ohio-Homes.com
www.FixlerRealty.com

Fixler Realty Group, Inc.
Linas Muliolis - Mob. Tel. - 216-387-3204

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

216 481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts
Mufflers, Lube oil and Filter

Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN

Mon. – Fri.: 8 am to 6 pm

866 E. 200th St.

Sat.: 8 am to 4 pm

Cleveland, OH 44119

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir batzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119

36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095

Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėdinama,
teikianti jaukią atmosferą rūdėsio vaiandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

TAUPA

LITHUANIAN CREDIT UNION

SAVI PAS SAVUS KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ

Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119

DARBO VALANDOS :

Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.

Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.

Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.

Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA IKI \$100,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)